

IFMETALL

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

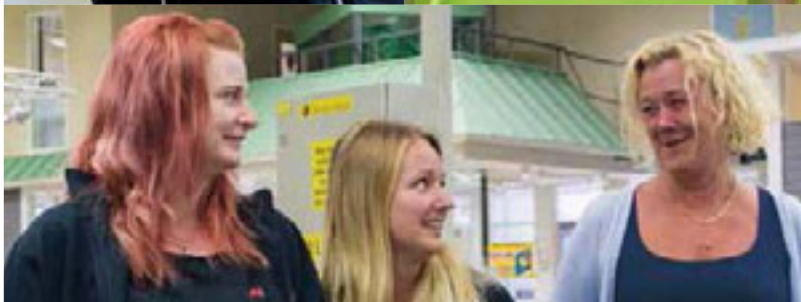
IFMETALL

Vår arbetsplats

Vår organisation

Vårt samhälle

IF Metalls verksamhet 2016

Innehåll

Förbundsstyrelsens förord	5
På arbetsplatsen	6
En hållbar arbetsplats	7
I organisationen	12
Organisationsgrad	13
I samhället	18
På väg åt rätt håll	19
Förbundets organisation	24
Förvaltningsberättelse	29
Revisionsberättelse	52
Medlemsstatistik	56

Förbundsstyrelsens förord

När IF Metall summerar 2016 är det ett händelserikt år vi lägger bakom oss. Det gäller både internationellt och här hemma i Sverige. Förbundets verksamhet täcker ett brett område där medlemsintresset ska bevakas och positionerna steg för steg flyttas fram. Det allra viktigaste är arbetet vi bedriver på arbetsplatserna mitt i medlemmens vardag. Att bevaka att avtal följs, att arbetsplatserna har god arbetsmiljö och att medlemmar får stöd och möjlighet att utvecklas är första prioritet för våra förtroendevalda. Där börjar det fackliga uppdraget för IF Metall.

Den ekonomiska utvecklingen har på flera sätt varit gynnsam för Sverige och för IF Metalls medlemmar. Tillväxttakten har varit hög. Reallönerna stiger och arbetslösheten minskar. Samtidigt finns en tilltagande oro där utgången av Storbritanniens folkomröstning om EU-utträde och det amerikanska presidentvalet väger tungt i negativ riktning. Också de fortsatta konflikterna i Syrien, med flera länder och den flyktingkatastrof som inte ser ut att mattas av, gör framtidsutsikterna osäkra.

IF Metall spelar en viktig roll i utvecklingen på svensk arbetsmarknad och i den svenska samhällsdebatten. Avtalsrörelsen 2016 gav avtal som både ger reallöneökningar och där arbetsgivarnas attacker mot viktiga delar i avtalet kunde avvisas. Industrifackens gemensamma försvar av industrins lönenormerande roll nådde, trots frånvaro av LO-samordning, framgång genom att avtal i nivå med märket träffades i övriga sektorer.

Ett annat exempel på framgång är omläggningen av industripolitiken som pågår sedan regerings-skiftet 2014 och detta trots ett parlamentariskt svårt läge. Den nya regeringen har distanserat sig från Alliansens bakåtlutade inställning till industrin. Detta genom en strategi för ny industrialisering, som till väsentliga delar överensstämmer med IF Metalls förslag. Under året presenterades fem nya samverkansprogram mellan industrin och staten.

Utvecklingen på industrins arbetsplatser präglas i hög grad av den digitalisering av industrins processer och produkter som pågår.

IF Metall deltar i detta arbete, både genom att påverka regeringens insatser på nationell nivå och genom att ta en aktiv roll i företagets förändringsarbete. Dessa insatser behöver samtidigt öka och frågorna diskuterades bland annat under årets IF Metallträffar på temat Framtidens industriarbete.

Framtidens industriarbetare är en viktig del av svensk konkurrenskraft, men många företag släpar efter när det gäller att ge anställda möjlighet att utvecklas i takt med teknik- och organisationsförändringar. Försvagade anställningsvillkor kommer inte att lösa industrins konkurrensförmåga.

Utvecklingen inom industrin understryker vikten av att klara ökande kompetenskrav och omställningsbehov. Industriföretagen och industriarbetarna har gemensamma behov av att finna vägar för att klara kompetensutvecklingen och stärka möjligheterna till omställning.

IF Metalls förbundsstyrelse vill tacka alla förtroendevalda och anställda för ett gott arbete under året och som fortsatt bidrar till en stark organisation. Tillsammans är vi starka!

På arbetsplatsen

Lena Dahlund, lokalt huvudskyddsombud på Sandvik SMT i Sandviken, är mycket positiv till den nya vägledningen om psykosocial arbetsmiljö.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR ARBETSPLATSEN

- IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom vårt område där vi har medlemmar.
- Varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö med nolltolerans mot dödsolyckor.
- IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetsuppgifter och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen.

399

nya lokalavtal har tecknats under 2016.
Totalt 321 nya företag omfattas av
riksavtal.

En hållbar arbetsplats

Hållbart arbete är förbundets strategi för att på ett sammanhållet sätt arbeta för att utveckla arbetsorganisationen för en god arbetsmiljö och intressanta jobb, öka kompetensutveckling och koppla ett lönesystem till detta.

Att verka för ett Hållbart arbete är också att verka för ett jämställt arbetsliv. Vi för jämställdheten framåt på arbetsplatserna genom att skapa en arbetsorganisation som passar både kvinnor och män, som ger lika möjligheter till kompetensutveckling och genom en lönesättning grundad på utveckling i arbete för utveckling i lön.

Hållbart arbete

Förbundet har under året genomfört två 4-dagarsutbildningar i Hållbart arbete med totalt 59 deltagare från 23 klubbar samt två kurser i Lönesystem och befattningsutveckling med 48 deltagare från 23 klubbar. Förutom utbildningarna har medverkan skett på ett stort antal konferenser och utbildningsinsatser i landet inom ramen för Hållbart arbete.

Förändringsledare

Förändringsledarnas uppgift är att hjälpa klubbarna att komma igång med initiativ för Hållbart arbete. Förbundskontoret har utbildat elva nya förändringsledare samt anord-

nat ett erfarenhetsutbyte mellan förändringsledarna.

En erfarenhet de flesta förändringsledare delar är att många klubbar måste rusta ytterligare för att kunna driva ett utvecklingsarbete för Hållbart arbete.

En start för initiativen för Hållbart arbete har därför varit att påbörja utbildningar i klubbstyrelseutveckling. Detta skapar goda förutsättningar för att klubbarna ska kunna komma igång med olika lokala initiativ för Hållbart arbete.

It-verktyget Hållbart arbete

Intresset för förbundets it-verktyg Hållbart arbete är stort. Många

klubbar önskar inloggningsuppgifter och ett växande antal arbetsgivare visar också intresse för verktyget. På initiativ från avdelningar och klubbar har förbundskontoret besökt ett stort antal arbetsplatser för att informera både fackliga företrädare och företagsrepresentanter om verktyget.

Förhandlingar och avtal

Förhandla fram bra och trygga anställningsvillkor är den fackliga organisationens kärnområde. Det gör vi genom centrala och lokala kollektivavtal. När arbetsgivarnas krav ökar på en mer flexibel arbetsmarknad med anställda som arbetar utifrån tillgång och efterfrågan ökar också vikten av starka och bra kollektivavtal.

Under 2016 har 399 (476 år 2015) nya lokalavtal tecknats. Totalt 321 (355 år 2015) nya företag omfattas av riksavtal. Preliminärt har 396 (420 år 2015) arbetsrättsliga ärenden inkommit till förbundet under året. Ärendena har bland annat handlat om gränsdragningar, centra-

På arbetsplatsen

En hållbar arbetsplats

la förhandlingar, konkurser och central medverkan vid avtalsteckning.

Avtalsrörelsen

Samtliga IF Metalls 40 riksavtal omförhandlades under året. Den 31 mars 2016 tecknades åtta preliminära ettåriga avtal som innebar löneökningar och fortsatt utbyggnad av premierna till delpension till ett sammanlagt värde av 2,2 procent.

Avtalsrådet beslutade den 13 april att rekommendera förbundsstyrelsen att anta de preliminära uppgörelserna. Detta innebar att IF Metall tillsammans med de andra förbunden inom Facken inom industrin (FI) satte ett märke som kom att fungera som norm för arbetsmarknadens parter.

Mobilisering för tvättindustrin

Avtalsområdet tvättindustri och textilservice är en bransch med lågt löneläge. Det kännetecknas av att många erfarna arbetare har en lön som marginellt överstiger avtalets lägstalön.

I syfte att uppnå en bättre löneutveckling och större lönespridning genom flera tecknade avtal om lönesystem drev förbundet krav om att införa utvecklingsgarantier i avtalet. Motparten Innovations- och kemiindustrierna i Sverige (Ikem) vägrade och när avtalet löpte ut fanns ännu ingen uppgörelse.

Den 1 juli varslade IF Metall om total arbetsnedläggelse och blockad av allt arbete på 16 arbetsplatser

från och med den 12 juli klockan 12.00. Ett mycket starkt stöd för kravet om utvecklingsgarantier samt en kraftfull mobilisering bidrog till att ett avtal tecknades den 6 juli. Det innebar bland annat att anställda med två års sammanhängande anställning garanteras en lönenivå på minst 1 827 kronor över avtalets lägstalön.

Förhandlingarna startar om

I oktober tecknades Samhallavtalet som blev det sista avtalet i 2016 års avtalsrörelse. Samtliga tecknade IF Metallavtal var ettåriga och förberedelserna för 2017 års avtalsrörelse accelererade i augusti/september då bland annat IF Metallträffar genomfördes.

Avtalsrådet i november behandlade förslag till avtalskrav, FI-plattform, LO-samordning och motioner samt fastställde förbundets prioriteringar inför de fortsatta förberedelserna för Bemanningsavtalet.

Efter behandling och prioritering av specifika krav för varje avtalsområde växlades den 21 december 2016 avtalskraven för 2017 på följande områden: Teknik, Teko, I-avtalet, Kemiska fabriker, Gemensamma Metallavtalet, Återvinning, Stål och Metall samt Gruv. Avsikten är att nya riksavtal ska tecknas före avtalen löper ut den 1 april 2017.

De gemensamma huvudkraven i avtalsrörelsen 2017 är löneökningar på 2,8 procent och fortsatt utbyggnad av arbetstidsförkortning/deltidspension.

Partsgemensamma arbetsgrupper

I avtalsrörelsen 2016 ställde IF Metall krav för att öka det fackliga inflytandet vid förhandlingar om lönesystem och lönepottsförhandlingar. Avtalsuppgörelsen innebar att Teknikföretagen och IF Metalls partsgemensamma kommentarer om löneprinciper och lönesystem förtydligades. Utifrån detta har tre partsgemensamma konferenser genomförts. Partsgemensamma arbetsgrupper startades om jämställdhet och arbetsmiljö.

En arbetsgrupp har arbetat med att försöka förenkla semesterreglerna i Teknikavtalet IF Metall. Gruppen är klar, men inget gemensamt förslag har uppnåtts.

På Stål- och metallavtalets område har en arbetsgrupp arbetat med lönebildningsfrågor och en annan grupp med TOFEN (Trygghet och Flexibilitet). Ingen av grupperna är klara.

På ME-gruvavtalet (Maskinentreprenad och gruv) har en arbetsgrupp tittat på om det är möjligt att införa en ny lönegrupp. Uppdraget är utfört, men inget resultat har nåtts.

En arbetsgrupp har startat om tillgänglig produktions- och produktionsstid inom Gruvavtalet.

En arbetsgrupp har startat för att försöka lägga in riksavtalen för Explosivämnes och Oljeraffinaderierna i avtalet för Kemiska fabriker.

Avtalsteckning

Under 2016 har förbundet i tioalet fall biträtt avdelningarna i arbetet

med att teckna kollektivavtal. I ett av fallen fordrades en fullständig konfliktförberedelse innan bolaget gick in i Teknikarbetsgivarna och därmed omfattas av Teknikavtalet IF Metall.

Gränsdragning

IF Metall har haft överläggningar med Unionen, Handels, Transport och Seko för att handlägga frågor om gränsdragning.

Under året övertog IF Metall organisations- och avtalsrätten för Karlskronavarvet från Seko.

Två organisationstvister med Unionen har hanterats i den gemensamma skiljenämnden, varav ett av fallen utföll till IF Metalls fördel.

IF Metalls och Unionens forum för organisationsfrågor har arbetat med informationsspridning om gränsdragningsavtalet, tidningen Info och Unionens motsvarighet har använts.

Arbetsdomstol och skiljenämnder

Under året har inga kollektivavtalstvister anmälts till Arbetsdomstolen (AD), däremot har åtta avsked hanterats i AD drivna av LO-TCO Rättsskydd AB. Ett av fallen är förlikat på ett fördelaktigt sätt. De andra fallen har inte kommit lika långt i domstolsprocessen, utan avgörs under 2017.

Gentemot Ikem har en tvist uppstått om brott mot nattarbetsförbundet på I-avtalets område. Efter central förhandling anmäldes ärendet till den partsgemensamma arbetstidsnämnden. Parterna enades om

att Ikem betalar ett skadestånd till IF Metall.

Avtalsarbete över gränser

Förbundet har varit mycket aktivt i det nordiska, europeiska och globala fackliga arbetet inom Industrianställda i Norden (IN), Industri All Europa och Industri All Global. Arbetet har koncentrerats på avtals-, industri- och företagspolitiska frågor samt utvecklingen inom EU med anledning av den svaga ekonomiska utvecklingen och britternas beslut att lämna EU (Brexit).

Särskild uppmärksamhet har kollektivavtalsfrågan fått utifrån attackerna på den fria förhandlingsrätten, till exempel i Finland. Diskussionen i Europa om lagstadgad minimilön föranledde IN att anta ett uttalande om vikten av att slå vakt om fungerande arbetsmarknadsmodeller.

Andra frågor som diskuterats flitigt är industrin och industriarbetets framtid, digitaliseringen, Brexit, EU-kommissionens förslag till förändringar i utstationeringsdirektivet, Kinas status som marknadsekonomi, handelsavtalsfrågor som TTIP och CETA, kollektivavtal med multinationella företag, EU:s samråd om sociala spelare med mera. Inom ramen för IN har samordning inför de internationella kongresserna genomförts.

Industri All Europa höll kongress i Madrid i juni under temat "Europe in Action For Jobs, Investments & Solidarity" – Europa i aktion för jobb, investeringar och solidaritet. Diskussioner om ett ökat socialt Eu-

ropa och stopp för åtstramningspolitiken dominerade kongressen. Ny ledning valdes och IF Metalls ordförande Andes Ferbe valdes till vice ordförande.

Industri All Global höll kongress i Rio de Janeiro i oktober under temat "A luta continua" – Kampen fortsätter. Bristen på fackliga rättigheter, globaliseringen, internationella handelsavtal, arbetet gentemot multinationella företag och kvinnorepresentationens andel i beslutande organ dominerade debatten. Ny ledning valdes och IF Metalls ordförande Andes Ferbe valdes till vice ordförande.

Det globala ramavtal som IF Metall och Industri All Global tidigare tecknat med H&M har påbörjats under året genom information och utbildning om avtalet. Tillsammans har de tre parterna bildat nationella kommittéer för införande av avtalet i Turkiet, Bangladesh, Kambodja, Burma och Indonesien.

Förbundet har tillsammans med LO, Byggnads och Hotell- och restaurangfacket aktivt medverkat till att ta fram gemensamma värderingar mellan fackföreningsrörelsen och idrottsrörelsen (Sveriges Olympiska Kommitté, Riksidrottsförbundet, Fotbollförbundet, Handbollförbundet och Parasportförbundet) när det gäller principer som ska gälla på arbetsmarknaden och för arbetstagare vid genomförande av idrottsevenemang.

Förbundet har också haft ett nära samarbete med fackliga organisationer i USA, då svenska multination-

På arbetsplatsen

En hållbar arbetsplats

nella företag kränkt grundläggande fackliga rättigheter när amerikanska fack försökt organisera de anställda. Ett särskilt seminarium med inriktning på fackliga rättigheter i allmänhet och USA i synnerhet har genomförts, med medverkan från Machinists.

Ett hållbart arbetsliv

IF Metall har under året fortsatt samarbetet med Arena Idé och genomförde 2016 ett arbetsmiljöprojekt tillsammans med sex fackförbund inom LO, TCO och Saco. Med i gruppen fanns även en representant från Örebro universitet. Totalt genomfördes fem välbesökta seminarier med olika teman. Frågan om nolltolerans mot dödsolyckor, allvarliga olyckor samt den sociala och organisatoriska arbetsmiljön var några av ämnena. Projektet avslutades i slutet på 2016, men en rapport och en debattartikel planeras till 2017.

Den 31 mars 2016 trädde Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) i kraft. Arbetslivsenheten har under året föreläst för över 1 200 förtroendevalda om föreskriften och intresset är fortsatt mycket högt för dessa frågor.

Den nationella arbetsmiljöstrategin som den socialdemokratiska regeringen presenterade 2015 omfattar många områden som har en positiv effekt för våra medlemmars vardag. Exempelvis ligger här en nollvision mot dödsolyckor på jobbet och skrivningar om det vi kallar Hållbart ar-

bete. Det är ännu för tidigt att se effekter av detta, men förhoppningen är stor att det förebyggande arbetsmiljöarbetet blir bättre och att våra medlemmar orkar arbeta ett helt arbetsliv utan att behöva gå i pension med skador och krämpor.

Regionala skyddsombud

Under 2016 har IF Metalls regionala skyddsombud besökt 6 432 arbetsplatser, vilka omfattar cirka 110 000 medlemmar. Därmed har IF Metalls RSO-besök nått cirka 60 procent av arbetsplatserna, vilket är en ökning med 3 procentenheter från 2015. Avdelningarna har rekryterat 17 nya regionala skyddsombud och totalt finns 356 stycken.

Arbetet med att rekrytera från underrepresenterade grupper med fokus på kvinnor har fortsatt under året. Ett nätverk för kvinnor som är regionala skyddsombud har haft två träffar som varit mycket utvecklande.

Arbetsplatsbesöken som de regionala skyddsombuden gjort har fokuserat på att driva frågan om systematiskt arbetsmiljöarbete, företagshälsovård, utbilda skyddsombud, genomföra skyddsronder och hålla skyddsombudsträffar.

Under maj genomfördes fem lokala konferenser för de regionala skyddsombuden. Fokus för årets konferenser var dels information från LO-TCO Rättsskydd AB, dels föreläsning från ALNA om droger och alkohol. Därutöver förelästes om kränkande särbehandling och trakasserier med utgångspunkt

i föreskriften Organisatorisk och social arbetsmiljö. På konferenserna fick deltagarna även föreslå två personer per grupp till en referensgrupp som ska utveckla uppdraget regionalt skyddsombud.

Standardisering

I dag arbetar fem ombudsmän med frågorna på svensk, europeisk och global nivå. Områden som de olika standarderna berör är till exempel nanomaterial, maskinsäkerhet, truckar, andningsskydd, vibrationer och ergonomi.

Standardiseringsarbetet bedrivs inom LO och där har IF Metall även varit med och utformat en grundutbildning för de som arbetar med standardisering.

Rehabilitering

Intresset och behovet av mer kunskap inom rehabilitering har varit fortsatt högt från förtroendevalda och anställda inom IF Metall. Många upplever att rehabiliteringsfrågorna är svåra då intresset hos arbetsgivarna är för lågt.

Rehabiliteringskedjan som infördes under den borgerligt ledda regeringen upplevs som ett stort hinder på arbetsplatserna. Att den bortre parentesen i rehabiliteringskedjan togs bort har inte gjort det lättare, i stället är det ännu viktigare att tidigt komma igång med rehabiliteringsåtgärder på arbetsplatsen. Alltför många arbetsgivare använder rehabiliteringskedjan som en ursäkt för att säga upp de som har rehabiliteringsbehov

Kollektivavtalets föräldrapenningtillägg ger mammor och pappor 10 procents tillskott på lönen. Många missar att ansöka, men inte Endrit Karaxha som fick 13 000 kronor extra när han var pappaledig.

40

riksavtal, det vill säga samtliga IF Metalls riksavtal, omförhandlades under året. Den 31 mars 2016 tecknades åtta preliminära ettåriga avtal som innebär löneökningar och fortsatt utbyggnad av premierna till delpension till ett sammanlagt värde av 2,2 procent.

– Medlemmarna är nöjda. Det har verkligen varit roligt att informera om avtalsresultatet 2016, säger Geurg Lahdou, IF Metalls klubbordförande på Samhall i Göteborg.

i stället för att anpassa arbetsplatserna.

För att möta detta har två centrala rehabiliteringskurser genomförts under året. Stor vikt har lagts vid vår egen organisation och hur man på sikt bygger upp en bra fungerande rehabiliteringsverksamhet.

Rättshjälp

Under året har 100 ansökningar inkommit om rättshjälp i försäkringsärenden. Det är några fler ansökningar än tidigare år. Av dessa har 60 beviljats rättshjälp och överlämnats till LO-TCO Rättsskydd AB.

Sammanlagt har 70 försäkrings- och arbetsrättsärenden avslutats av LO-TCO Rättsskydd AB, vilka resulterade i 26,3 miljoner kronor till berörda medlemmar.

Social-, avtals- och medlemsförsäkringar

Trots att reglerna kring tidsbegränsningen i sjukpenningen (stupstocken)

togs bort ser vi att Försäkringskassan stramar åt rätten att få ersättning från sjukförsäkringen på andra sätt. Detta drabbar våra medlemmar oerhört hårt då de riskerar att ställas inför svåra ekonomiska problem på grund av att man är sjuk. Det kan också innebära att de tvingas ta ut sin pension i förtid för att kunna klara sig ekonomiskt.

Kopplingen mellan sjukförsäkring och våra avtalsförsäkringar gör att man även kan mista kompletterande ersättning från AFA när Försäkringskassan drar in sin ersättning. Detta gäller även en del av våra medlemsförsäkringar.

Cirka 25 förtroendevalda och anställda deltog i förbundets Högre försäkringsutbildning.

Förbundskontoret har tillsammans med Runöskolan tagit fram ett nytt material för grundutbildningen om våra försäkringar som hålls lokalt på avdelningarna. I samband med att

materialet blev färdigt genomfördes två handledarutbildningar med totalt 25 deltagare.

Stärkt lokalt försäkringsarbete, SLF

Under året fortsatte förbundskontoret arbetet med att stärka avdelningarnas försäkringsarbete (SLF). Syftet är att ge bästa information och stöd till medlemmarna om deras försäkringsskydd.

Att stärka rollen för dem som arbetar med försäkringar är viktigt och under 2016 har 18 avdelningsbesök genomförts. Behovet av fortsatta besök under 2017 är stort. Handläggningen av rättshjälp och hur den ska utvecklas för att bli ännu bättre är en av de saker som tas upp vid avdelningsbesöken.

I organisationen

Minst 30 procent kvinnor eller högst 70 procent män. IF Metall Borås vänder på siffrorna och begreppen.

– På så sätt tydliggörs den demokratiska problematiken med att ett kön är överrepresenterat, säger Melanija Nehmé-Duranec, jämställdhetsansvarig.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR ORGANISATIONEN

- IF Metall ska på bred front arbeta med att öka organisationsgraden med det gemensamma målet att 2017 har förbundet minst 85 procents organisationsgrad.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå och målet minst 30 procent ska vara uppfyllt 2017.
- IF Metall ska besöka alla arbetsplatser varje år och särskild vikt ska läggas på arbetsplatser utan klubb.

– Språket är nyckeln till att kunna ta plats och göra sig hörd i samhället. Därför är det så oerhört viktigt att komma in i läsandets värld, menar Eli Abadji, IF Metall Östra Skaraborg, som fick LO:s kulturpris 2016 för sitt engagemang.

23 754

deltagare i fackliga utbildningar hade IF Metall under 2016. IF Metall Bohuslän-Dal var den avdelning som hade den bästa studieökningen under året.

Organisationsgrad

Flera positiva siffror kan uppvisas för 2016 när det gäller organisering. Antalet medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal har ökat med 647 stycken och det är 2 817 färre medlemmar som är arbetslösa. För fjärde året i rad slår antalet nya studerande medlemmar rekord.

Av IF Metalls 37 avdelningar är det åtta avdelningar som gör ett positivt resultat till och med den 30 november jämfört med den 31 december 2015 då det var tolv avdelningar. Fem avdelningar minskade med mer än 3 procentenheter sedan förra året.

Förbundets totala organisationsgrad är cirka 77 procent beräknat på ett underlag av 11 337 arbetsplatser per den 31 december 2016.

Organisera en del av alla uppdrag

Ett kopplat fokus på organisering vid förhandlingar och avtalstecknande visade sig redan 2015 vara av stor vikt och detta fokus har fortsatt. Under 2016 sjösattes en del av förslagen för att stärka detta ytterligare med exempelvis uppsökarveckan under vecka 3, då avdelningarna tillsammans med förbunds-

kontoret besökte anställda på arbetsplatserna.

IF Metall både hördes och syntes i avtalsrörelsen, via argumentation och opinionsbildande med avtalskraven som verktyg för att mobilisera medlemmar på arbetsplatserna och rekrytera nya medlemmar. Det gav goda resultat. För att stärka arbetet ytterligare har förbundsstyrelsen beslutat att tillsätta en arbetsgrupp för att arbeta fram konkreta förslag på arbetssätt och material vad gäller organiserande insatser avseende kommande avtalsrörelser. Arbetsgruppens arbete ska vara klart till mars 2017.

Vidare har organisering haft en betydande del av utbildningen i avtalstecknande. Främst när det gäller att få lokal kollektivavtalsteckning att bli mer systematisk, resurs-effektiv samt organiserande.

Ett annat av fokusområdena under året var arbetet med att få de regionala skyddsombuden att arbeta mer organiserande och även ställa frågan om medlemskap.

Materialet till förändringsledarutbildningen har setts över och kommer fortsättningsvis ha mer fokus på organisering.

Träningsläger

Det operativa arbetet – träningslägret – har genomförts i tre nya avdelningar och uppföljning i två avdelningar. Träningslägret erbjuder avdelningar som är redo för att gå in i ett nytt arbetssätt avseende organisering. Arbetet med organisering handlar inte enbart om att värva, utan även att vilja, våga och vårda.

Förbundskontoret coachar avdelningarna i att värva medlemmar i alla uppdrag samt att vårda de befintliga. Tanken är att synas mer på arbetsplatserna och i andra positiva sammanhang samt att tillbringa mindre tid på interna möten.

I de avdelningar där träningslägret har genomförts syns resultat i ett

I organisationen

Organisationsgrad

förändrat arbetssätt med mer fokus på organisering samt ökad struktur och tempo i frågorna. Att administratörer och andra med utåtriktade uppdrag deltar gör att avdelningen arbetar mer strukturerat och åt samma håll.

Organisering har också varit i stort fokus vid träffar med avdelningsordförande, ombudsmän, administrativ personal, under facklig-politiska utbildningar, valberedningskonferenser, handledarträffar samt vid avdelningarnas verksamhetsplaneringar. Organisationsenheten har besökt alla avdelningar och diskuterat arbetet med de siffer-satta kongressmålen och hur detta kan utvecklas vidare:

- 100 procent besökta arbetsplatser
- 85 procents organisationsgrad
- 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ
- 0 procent företag ska sakna kollektivavtal.

Medlem värvar medlem

Kampanjen "Medlem värvar medlem" lanserades den 18 januari 2016 och vid årets slut har kampanjen gett strax över 400 nya medlemmar.

Webbinträdet är fortsatt ett populärt sätt, framför allt bland unga, att skriva in sig som medlem. Fram till november var det 29 procent av inträdena, eller 5 900 stycken som ansökte om medlemskap via webben.

Under slutet av sommaren jobbede tre förtroendevalda aktivt med att ringa alla studerandemedlemmar

Kampanjen "Medlem värvar medlem" lanserades den 18 januari 2016 och vid årets slut har kampanjen gett strax över 400 nya medlemmar.

som slutat skolan och erbjöd dem ett fullvärdigt medlemskap i facket. Av de potentiella medlemmarna gick 75 procent med i IF Metall.

Agitationsutbildning och uppföljningar på de tidigare utbildningarna har genomförts. Syftet är att agitatorerna efter avslutad utbildning aktivt ska argumentera och opinionsbilda med sin kunskap som verktyg för att mobilisera anställda/medlemmar både på och utanför arbetsplatserna samt rekrytera nya medlemmar. Under slutet av året genomfördes uppföljningskonferenser på agitationsutbildningen där deltagarna satte upp personliga mål med medlemsvärningen.

Trots alla goda insatser och engagerat arbete av många förtroendevalda och anställda visar siffrorna att det är en bit kvar till målet 85 procents organiseringsgrad som togs vid kongressen 2014.

En av orsakerna är fortfarande att vi alla kan bli bättre på och

utveckla vårt sätt att berätta hur viktigt och bra det fackliga medlemskapet är, att visa vilka fördelarna är med att vara starka tillsammans och koppla det ännu mer till styrkan när vi förhandlar om nya och bättre villkor i avtal. Vi ska också prata om vilken skillnad det gör att vara medlem i facket när det blir problem på arbetsplatsen eller i arbetsmiljön.

Många av våra anställda och förtroendevalda jobbar målmedvetet med att utveckla organiseringsarbetet och medlemsvärden, men vi behöver alla vara delaktiga i detta för att höja organisationsgraden. Varje fackligt uppdrag och varje fackligt anställd är också ansvarig för detta arbete.

IF Metallträffar

Mellan den 22 augusti och 9 september genomfördes 139 IF Metallträffar/dialogdagar, varav 37 var med avdelningsstyrelserna. Målgruppen var medlemmar och förtroendevalda och totalt deltog 1 222 deltagare.

Avdelningarna hade möjlighet att genomföra en dialogdag i stället för en IF Metallträff, vilket några avdelningar valde. Tre områden diskuterades: avtalsrörelse 2016 och 2017, politiken i nuläget och inför valet samt IF Metalls kongress 2017. Personal från förbundskontoret, ledamöter i förbundsstyrelsen och ersättare till dem höll i träffarna.

Jämställdhet kopplat till handlingslinjerna

IF Metalls kongress i maj 2014 be-

Klubben på ABB i Västerås prioriterar jämställdhet. Först utbildning och sedan lönekartläggning.

slutade att förbundet är en feministisk organisation. Det innebär att IF Metall aktivt ska verka för jämställdhet på arbetsplatsen, i samhället och i den egna organisationen.

Jämställdhet är en kunskapsfråga och utbildningar samt förbundsmedverkan på olika konferenser ökade under både 2014 och 2015. Detta har bidragit till en större medvetenhet bland förtroendevalda, medlemmar och anställda om hur brist på jämställdhet drabbar kvinnor och män. Ett större fokus på jämställdhet har även lett till en ökad efterfrågan på föreläsningar.

Under 2016 påbörjades handledarutbildning i jämställdhet för att de i sin tur ska utbilda avdelningar och klubbar. Medverkan har skett på åtta konferenser riktade till klubbar, förtroendevalda och skyddsombud för

att informera och utbilda i jämställdhet samt ge konkreta verktyg för att kunna arbeta mot målet om minst 30 procent kvinnor. Totalt 14 avdelningar har under 2016 gått jämställdhetsutbildningar. För att sprida kunskap om jämställdhet genom de förtroendevalda togs materialet "AHA – alla har ansvar" fram och nya utbildningar gjordes. Befintliga utbildningar har också fått en översikt för att få med ett genusperspektiv.

Utöver detta har en träff hållits för Nätverket för ombudsmän som är kvinnor samt en nystart på nätverk för kvinnor i ledarpositioner inom förbundet. Fem lokala nätverk för kvinnor har haft träffar och fem regionala konferenser för avdelningarnas jämställdhetsansvariga hölls under oktober och november i syfte att stärka det lokala arbetet.

Vi har också ökat medvetenheten på förbundskontoret gällande jämställdhetsperspektivet i enheternas verksamhetsplanering genom att arbeta fram en mall för jämställdhetsanalys.

IF Metalls jämställdhet syns

Samtidigt som den egna organisationens kunskap i jämställdhet ökar har förbundet också visat arbetet utåt. Medverkan i ett av förbundets internationella projekt i Kambodja, jämställdhetsdagarna i Malmö 2016, ett seminarium mellan LO-fackens avtalssekreterare på internationella kvinnodagen och medverkan på Stockholm Pride. Utöver detta deltog representanter vid flera paneldebatter, radio- och tv-intervjuer som har rört jämställdhet på olika områden.

Studieverksamhet

Totalt under året hade förbundet 23 754 deltagare i fackliga utbildningar och totalt har 10 procent av IF Metalls handledare blivit certifierade.

En gemensam handledarträff för samtliga handledare inom förbundet genomfördes. Träffen samlade drygt 150 deltagare och hade ett brett program med bland annat Dyslexiförbundet som pratade om skrivsvårigheter/dyslexi, "våga mer än du törs" och olika seminarier som handlade om kroppsspråk, hållbart arbete och hur man bemöter främlingsfientliga deltagare.

En konferens för avdelningarnas studieorganisatörer hölls där ett

I organisationen

Organisationsgrad

eventuellt kommande organisationslyft diskuterades. På konferensen delades 2015 års pris för bästa studieökning ut till IF Metall Bohuslän-Dal.

Under hösten har arbetet med att ta fram en fördjupad avtalsutbildning i Motorbranschavtalet, I-avtalet och Teknikavtalet startat. En handledning till försäkringsutbildning grund, förtroendevalda och en uppsökarutbildning har också tagits fram.

Nya facklig-politiska utbildningar

Under året har en ny facklig-politisk organisationsutbildning med inriktning på organisation, politisk agenda och opinionsbildning tagits fram. Ofta handlar det om att säkerställa industrins kompetensförsörjning och att utveckla infrastrukturen för att underlätta för industrin att utvecklas.

Även en ny facklig-politisk grundutbildning för förtroendevalda har arbetats fram. Förbundet har dessutom medverkat i framtagningen av LO:s nya facklig-politiska grundutbildning.

Ungdomsverksamheten

Fokus har varit att ge stöd till avdelningarna för att driva ungdomsverksamhet via uppsökande verksamhet. En central konferens för IF Metalls ungdomsansvariga samt regionala konferenser har genomförts för att stärka ungdomsverksamheten och erfarenhetsutbyte.

Under 2016 slog IF Metall återigen rekordet på antalet

Sarah Schultz, IF Metall Västbo-Östbo, en av närmare 300 unga aktiva som deltog på LO:s ungdomsforum.

studerandemedlemmar, vilket skedde i juni med 3 850 studerandemedlemmar. Det är en ökning med 385 stycken från förra årets rekord. Detta är fjärde året i rad som antalet studerandemedlemmar i IF Metall har varit högre än föregående år samma månad.

Träff för ungdomsansvariga

Den årliga träffen för avdelningarnas ungdomsansvariga genomfördes. Jämställdhet och kompetensbanken samt del av utbildningen Förebildning stod på programmet.

I anslutning till IF Metalls centrala träff för avdelningarnas ungdomsansvariga hölls LO:s ungforum som samlade cirka 270 unga fackliga

aktivister. Temat för ungdomsforum 2016 var organisering.

Utvecklingssamarbete i organisering

Omstruktureringen av det internationella arbetet fortsatte under året. Utvecklingssamarbetet i projekt med fack i andra länder har dragit nytta av att numera vara placerad inom organisationsfrågorna. Det är fler involverade i verksamheten och lättare att få med sakkunniga i olika ämnen som projekten handlar om, till exempel jämställdhet och organisering.

Projektverksamheten bedrivs i huvudsak i samverkan med Industri All Global och är så kallade multilaterala (flera länder involverade) projekt. Förbundet har också nära projektsamarbete och samordning med Unionen, LO samt det danska facket 3F.

Projektansvariga på förbunds-kon-toret fungerar även i förekommande fall som rådgivare till de avdelningar som har eller planerar egna projekt.

Storföretagsresor genomfördes under året till Kambodja och till USA där förtroendevalda från stora svenska koncerner deltog.

Projektverksamheten har genomgått en prioriteringsdiskussion och ett antal projekt kommer att avslutas under kommande år. Chile och Uruguay, där vi tidigare haft projekt i samverkan med Industri All Global, avslutas i år. Anledningen är den ekonomiska utvecklingen i länderna som gör att de ramlar bort från OECD:s DAC-lista, det vill säga den lista som svenska staten utgår från

gällande länder som man kan ge bistånd till.

I övrigt har förbundet haft en rad bilaterala kontakter med fackliga organisationer från andra länder.

Kulturverksamhet

Förbundets kulturarbete sker främst inom ramen för Arbetarrörelsens kulturfond, en grupp med representer från samtliga LO-förbund med flera som leds av ABF. Genom Kulturfonden arrangeras bland annat Boken på arbetsplatsen för bokombud och bokombudsutbildning. Kulturoffensiven beviljar också bidrag till lokal/regional kulturverksamhet. I projektet Läs för mej pappa, som får stöd från Kulturrådet, har träffar med medlemmar som är män genomförts på nio orter under året.

Stig Sjödinpriset 2016 tilldelades Mattias Alkberg för sitt sätt att betrakta omvärlden, förmågan att öppna våra ögon för det lilla. Han tänker sig ett nytt och bättre samhälle, precis som Stig Sjödin gjorde.

Jernarbetareklubben på Mekanska Verkstaden på Skansen har fortsatt med sin aktiva studieverksamhet. Renovering av utställningslokalen har pågått under året och den samt installation av filmer och bilder om arbetarrörelsen och IF Metalls historia beräknas vara klar i början av 2017.

Under året har två medlemmar från IF Metall tagit emot pris inom kultur. Eli Abadji, IF Metall Västra Skaraborg, fick LO:s kulturpris för sitt engagemang inom bland annat

Kjersti Bosdotter får regeringens guldmedalj för sina gärningar för arbetarhistoria.

Läs för mej, pappa. Förbundets före detta kulturansvarig, Kjersti Bosdotter, fick regeringens guldmedalj av tolfte storlek (Illis quorum meruere labores – åt dem vars gärningar för dem förtjänta av det) för sitt arbete att sprida arbetarhistoria.

Kommunikation

Kommunikationsåret inleddes med materialproduktion kring avtalsrörelsen. Först ut var den landsomfattande aktivitetsveckan för att skapa engagemang på arbetsplatserna inom IF Metall. Inför detta producerades flyern på temat "De vill – vi vill". Syftet och innehållet handlade om att visa upp motparternas avtalskrav gentemot IF Metalls avtalskrav. I utvärderingen av avtalsrörelsens kommunikation nämndes detta

upplägg som en viktig faktor kring att få medlemmar engagerade i vilka frågor avtalsrörelsen handlade om.

Under förhandlingarna för Tvätt- och Textilserviceavtalet utvecklades kommunikation på flera språk. En satsning som gav många fler medlemmar inom avtalsområdet då fler kunde ta till sig informationen på sitt egna språk. Initiativet var ett av resultaten från arbetsgruppen "Ett IF Metall för alla" som grundar sig på ett kongressbeslut från 2014 om att göra IF Metall mer tillgängligt för fler.

Arbetet med att utveckla kvalitativ rörlig media och livesändningar tog nya steg genom inköp och utbildning i nya system. Filmerna spreds med gott resultat via hemsida och sociala medier. Via livesändningar kunde samma information kommuniceras snabbt och vid ett tillfälle inom organisationen. Detta gjordes under avtalsrörelsen, men även vid andra interna aktiviteter.

Via "Ett IF Metall" synkroniserades kommunikationen mellan förbundskontoret och avdelningarnas informationsansvariga. Videoträffar hölls löpande under året så att kommunikationen höll den röda tråden och låg steget före. Utskick med insändarunderlag användes flitigt i den lokala opinionsbildningen.

Under politikerveckan i Almedalen arrangerade IF Metall ett flertal frukostsamtal samt seminarier.

Ett omfattande projekt har pågått under året för att utveckla IF Metalls it-system, bland annat nytt verksamhetssystem och ny hemsida ifmetall.se.

I samhället

– Genom fotbollen får vi träffa svenskar och lära oss språket. Jag är jätteglad att jag träffade Niko, säger Jafar Nauroozi.

– Ingen kan göra allt, men alla kan göra något, säger Niko Ljevar, IF Metall Sandvik, som startat ett fotbollslag för ensamkommande flyktingungdomar.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR SAMHÄLLET

- IF Metall ska på lokal, regional och nationell nivå aktivt driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för alla medlemmar och minska de otrygga anställningarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska aktivt stärka sitt facklig-politiska arbete genom att på alla nivåer engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna, i detta samverka med Socialdemokraterna och på alla nivåer motarbeta främlingsfientlighet och rasism.

5 609

medlemmar använder i dag Kompetensbanken. Utöver det använder 471 arbetsgivare detta verktyg. Sedan januari 2016 har 20 773 annonser strömmat igenom systemet.

– Ingen kan göra allt, men alla kan göra något. Tillsammans kan vi göra stor skillnad, säger Niko Ljevar (t.v.), IF Metall Sandvik som startat fotbollslag för ensamkommande flyktingungdomar. Här tillsammans med Niclas Widell, IF Metall Mälardalen.

På väg åt rätt håll

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har sedan tillträdet 2014 – trots ett svårt parlamentariskt läge – lagt om den politiska kursen i Sverige. Halvvägs genom mandatperioden märks redan resultaten. Nu sänks inte längre skatterna, i stället ökar investeringarna. En flerpartiuppgörelse om den för industrin så viktiga energipolitiken kom till stånd. Tillväxten är bland den högsta i Europa. Arbetslösheten sjunker. Industriföretag börjar plocka hem produktion som tidigare förlagts i utlandet.

Förbundsstyrelsens mellanvalsstrategi, som gäller fram till valet 2018, har börjat ge avtryck i avdelningarna. IF Metall ska vara en politisk kraft att räkna med på alla nivåer i samhället och fokus ligger på ny industrialisering och på arbetsmarknadspolitiken. Målet är att samtliga avdelningar ska ha en politisk agenda för att utveckla industrin och arbetsmarknaden, både regionalt och lokalt.

I januari genomfördes en regionalpolitisk konferens med medverkan av bland andra kommunalråden Yvonne Stålnacke, Luleå, och Mattias Josefsson, Ulricehamn, där det diskuterades hur IF Metall kan öka sitt politiska inflytande regionalt och lokalt.

På senhösten bedrev förbundet en aktiv kampanj när det blev känt att

Sverigedemokraterna, tillsammans med övriga högerpartier i riksdagen, tänkte stoppa regeringens förslag till nya regler för offentlig upphandling. Olika nyhetstexter, men även insändarunderlag, togs fram och dessa skapade stort engagemang – både i lokalmedia och på sociala medier.

Ryggraden för tillväxt och välfärd

Industrin är Sveriges ryggrad och grunden för att vi ska kunna utveckla vår gemensamma välfärd. På första maj demonstrerade IF Metall därför under parollen Stärk industrin – för hållbar tillväxt och välfärd. På första maj firade dessutom flera av förbundets avdelningar 10-årsjubileum.

Under året har förbundet haft täta kontakter med både regerings-

kansliet och den socialdemokratiska riksdagsgruppen, vilket bland annat bidragit till satsningar på yrkes- och vuxenutbildning, validering av kunskaper och mer pengar till företagshälsovård. Täta och regelbundna kontakter sker också med olika departement för att försöka påverka aktuella politiska frågor.

IF Metall har varit drivande i de industrisamtal som genomförts mellan industrirådet, Almega och Näringsdepartementet. Diskussionerna har bland annat handlat om infrastruktur, exportfrämjande, digitalisering och kompetensförsörjning. IF Metall har också varit aktiv i de samverkansgrupper som arbetar med de handlingsplaner som regeringens strategi för nyindustrialisering utmynnat i.

Utveckling av arbetsmarknad och anställda

IF Metallavdelningarnas arbetsmarknadsansvarigas roll är att fungera som den samordnande länken och att initiera projekt och aktiviteter samt lägga förslag till verk-

I samhället

På väg åt rätt håll

samhetsplan. Under 2016 har förbundskontoret ökat kontakten med de arbetsmarknadsansvariga och åtta videokonferenser har genomförts.

En 2-dagarskonferens för erfarenhetsutbyte mellan avdelningarnas arbetsmarknadsansvariga har genomförts. Inbjudna medverkande var Business Sweden, Arbetsmarknadsdepartementet, IDC Sverige m.fl. Bland annat presenterade Värmlandsavdelningen sitt projekt "Ung verkstad – Ung framtid" som de driver tillsammans med Arbetsförmedlingen.

Arbetet med att initiera projekt och aktiviteter inom arbetsmarknadsutveckling pågår kontinuerligt. Verksamheten befinner sig i olika stadier när det handlar om proaktivt arbete och fler insatser behövs under kommande kongressperiod för att utveckla arbetsmarknadsfrågorna fullt ut i linje med handlingslinjernas mål.

Ökad och utvecklad kompetens

IF Metall arbetar ständigt med hur framtidens industriarbete kan utvecklas och förbättras, både för att säkra en hållbar industri och för att industriarbetaren ska få nödvändig kompetensutveckling. Förutsättningar som går hand i hand för en stark och konkurrenskraftig industri.

Yrkesintroduktionsavtalet

IF Metalls initiativ till yrkesintroduktionsavtal är förebild för yrkesintroduktionsanställningar. En av de bättre arbetsmarknadsåtgärder som

– Yrkesintroduktionsavtalet ger möjlighet till skräddarsydd utbildning och rätt kompetens, säger Simon Nilsson, Uppåkra Mekaniska, Skillingaryd.

Arbetsförmedlingen har att erbjuda IF Metalls medlemmar. Därför är en god samverkan med Arbetsförmedlingen viktig om avdelningarna ska få möjlighet att påverka beslut, exempelvis när det handlar om yrkesintroduktionsanställning.

För att förbättra samrådsförandet har initiativ tagits till träffar mellan IF Metalls avdelningar och Arbetsförmedlingens branschstrateger i marknadsområdena norra Norrland, Småland och Stockholm. Arbetet har resulterat i bildandet av ett industribranschråd i Stockholm.

Stärkt yrkeskunnande

Regeringen utsåg 2016 till yrkesutbildningens år och yrkeskunnandet har lyfts på många sätt.

Den 11–13 maj hölls Yrkes-SM i Malmö med över 22 000 besökare. IF Metalls förtroendevalda Per Svensson och Ingemar Andersson är

representanter för MYN och deltog som domare i personbilsteknik och lastbilsteknik.

Yrkesutbildningens år avslutades med Euroskills den 30 november–4 december i Göteborg med framgångar för flera industriyrken. EM-silver till lastbilmekanikern Andreas Sjöberg och en femte plats till Jonatan Rydberg i personbilsteknik, som även fick en Medallion of Excellence för sina höga poäng.

För IF Metall har fokus legat på att stärka de industrirelevanta gymnasieprogrammen, att utveckla och kvalitetssäkra ett fjärde år på teknikprogrammet samt fler platser och bättre regelverk kring vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildningar.

IF Metall är representerat i tre av Skolverkets nationella programråd kopplade till gymnasieskolans yrkesprogram; industritekniska programmet, teknikprogrammets fjärde år samt fordonsprogrammet.

Partsgemensam arbetsgrupp om omställning

IF Metall har under året medverkat i en arbetsgrupp tillsammans med Teknikföretagen, Industrierbetsgivarna, Handels och Svensk Handel. Syftet är att komma fram till gemensamma utvecklingsområden när det gäller omställning och kompetensutveckling. Första delrapporten färdigställdes i december 2016.

Kompetensbanken

För att få fler medlemmar och arbetsgivare att använda IF Metalls kompetensbank i matchning mellan

arbetssökande och företagens behov har verktyget utvecklas till att bli mer användarvänligt. Den viktigaste uppdateringen är att grannländerna Danmark och Norge kan lägga in annonser.

I dagsläget använder sig 5 609 medlemmar och 471 arbetsgivare av kompetensbanken. Sedan januari 2016 har 20 773 annonser strömmat igenom systemet, vilket är en markant ökning jämfört med föregående år. Totalt 231 medlemmar har sökt jobb via kompetensbanken.

Industri teknik Bas

IF Metall är representerat i flera samverkansorgan kring kompetensförsörjning tillsammans med olika motparter och aktörer. Bland annat har förbundet tagit initiativ till ett projekt som syftar till ett valideringsverktyg för grundläggande industri kompetens – Industri teknik Bas.

Det grundläggande verktyget har kompletterats med kompetensprofiler för grundläggande automationskompetens samt branschspecifika profiler för processteknik.

Valideringsverktygen ska användas som grund för vidare arbete med kompetensutveckling av anställda, som bas för insatser vid omställning, i kombination med yrkesintroduktionsanställningar etc.

Teknikcollege

IF Metall har inom Industrirådet fortsatt verka för förbättrad kompetensförsörjning genom Teknikcollege. I dag finns Teknikcollege

i 26 regioner med cirka 150 utbildningsanordnare och cirka 3 000 samverkansföretag från norr till söder. Under året valdes Anders Ferbe till ordförande för Riksföreningen Teknikcollege, Sverige.

Motorbranschens yrkesnämnd

IF Metall deltar tillsammans med representanter från Motorbranschens arbetsgivarorganisation i Motorbranschens yrkesnämnd, MYN. Flera aktiviteter har genomförts och det största arbetet har varit att arbeta fram en struktur för bildande av ett Motorbranschcollege.

Med hjälp av statsbidrag har parterna tagit fram ett koncept för att stärka den framtida kompetensförsörjningen.

Konceptet testas nu och pilotprojektet beräknas pågå mellan den 7 november 2016 och den 19 maj 2017 med fyra gymnasieskolor runt om i landet.

Framtidståget

Framtidståget är en verksamhet som grundar sig i att unga människor inom branschen deltar på en skoluturné och presenterar branschens yrken.

Blixtlåset – Svenska Gymnasie-mästerskapen för innovatörer

Förbundets vice ordförande Marie Nilsson och ombudsman Lina Skoglund har deltagit i juryn under mästerskapets Sverigefinal, där Teknikcollege är med som samarbetspartner.

Årets vinnare blev laget Måttlock från Curt Nicolín Gymnasiet i Fin-

spång med uppfinningen av ett lock som sätts på kryddburar för att få till rätt dosering av kryddor.

Jobbcirkus 2

I ett samarbete mellan IF Metall, Teknikföretagen och Arbetets museum i Norrköping kommer en turnerande utställning att tas fram utifrån arbetet med Jobbcirkus. Målet är att ge ungdomar verktyg för att göra aktiva och medvetna framtidsval kring utbildning och yrke. Huvudmålgruppen är åttonde- och niondeklassare på väg att välja gymnasielinje och på väg in i yrkeslivet.

Utställningen bygger på personliga berättelser och möten samt visar bredden av yrken och kompetenser som behövs inom industri och teknik där industribranschen lyfts fram som en intressant arbetsmarknad. Utställningen hade premiär i Norrköping på Arbetets museum den 21 oktober 2016 och turnerar på fyra orter runt om i Sverige under 2017–2019.

Snilleblixtarna

Under 2015 beslutade förbundet att vara med och sponsra Snilleblixtarna och dess verksamhet.

Syftet med Snilleblixtarna är i första hand att i så tidig ålder som möjligt stimulera barns intresse för teknik, naturvetenskap, uppfinningar och entreprenörskap på ett roligt och inspirerande sätt. Snilleblixtkonceptet vänder sig i första hand till pedagoger och lärare som arbetar i förskola och skola, upp till och med årskurs fem.

I samhället

På väg åt rätt håll

Förbundet sponsrar konceptet under treårsperioden 2016–2018.

Energi och miljö

Under årets första sex månader deltog IF Metall i IVA-projektet "Vägväl e", som delfinansiär och genom förbundsordförande Anders Ferbes medverkan i projektets styrgrupp. Slutrapporten för projektet redovisades i samband med energiöverenskommelsen som slöts den 10 juni. Syftet med projektet har varit att ge den parlamentariska energikommisionen en oberoende analys av hur alternativa välgval påverkar det svenska elsystemet.

På området energi har förbundets utredare tagit fram ett material som sammanfattar energisystemet och IF Metalls prioriterade områden. Det kan användas både internt och externt gällande IF Metalls ställningstagande i energipolitiska frågor.

Vad gäller miljö- och klimatpolitiken har IF Metall fortsatt påverka miljömålsberedningens arbete via LO. Under året har utvecklingen av EU:s utsläppshandelssystem, det så kallade fas 4, som gäller 2021–2030, bevakats. Det har skett via samtal med arbetsgivarna samt berörda personer på departement i Sverige och parlamentariker i Bryssel.

EU:s strukturfonder

Samarbetet med ABF, Byggnads, GS, Kommunal, LO och Runö har fortsatt och utvecklats vidare för att få fler folkrörelseorganisationer som aktörer inom den Europeiska socialfonden.

På uppdrag av LO och Svenskt

Näringsliv sökte och fick TSL igenom ett projekt omfattande cirka 40 miljoner kronor under tre år. Syftet är att bilda regionala strukturer för personer som inte kommer vidare mot arbete, eller utbildning mot arbete, efter omställning via TSL.

IF Metall genomförde tillsammans med Värmlandsskooperativen ett delprojekt kring generationsväxlingar i mindre företag. Sammantaget 17 delprojekt med över 50 medverkande organisationer.

Påverkan över gränser

Under temat Global Deal – ett partssamarbete initierat av statsministern – medverkade IF Metall på ett seminarium vid CSR-centret vid den svenska ambassaden i Guangzhou, Kina. Fokus låg på partssamverkan för att uppnå långsiktiga förutsättningar för förbättringar av arbetsvillkor och utveckling av företagen.

Förbundet medverkade också tillsammans med Industriarbetsgivarna vid ett liknande seminarium i Chile. I seminariet deltog också Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson. Förbundet har dessutom aktivt deltagit i diskussioner och genomförande av ILO-projekt i Kambodja, Bangladesh, Burma och Etiopien.

Påverkan av arbets- och livsvillkor har fortsatt i det gemensamma HIV/AIDS-projektet mellan IF Metall och NIR (Näringslivets Internationella Råd) och drivs nu i elva länder i södra Afrika.

Förbundet har dessutom deltagit

Bert Lundin, f.d. Metalls förbundsordförande, fick chilenska statens högsta civila orden, Bernardo O'Higgins, för sitt sociala- och solidaritetsengagemang under militärjuntans tid.

i olika solidaritets- och protesaktioner för att stödja fackliga kamrater runt om i världen. Med anledning av den svåra fackliga situationen i Sydkorea uppvaktades också den Sydkoreanska ambassaden. Avtalsrådet visade sin solidaritet med de fackliga kamraterna i Sydkorea genom att anta ett uttalande till stöd för fackliga rättigheter i landet. Protest- och solidaritetsbrev har skickats till regeringar, företag och fackliga organisationer i Sydkorea, USA, Sverige, Kambodja, Nicaragua och Bangladesh.

På initiativ av den chilenska ambassaden hölls ett miniseminarium om utvecklingen i Chile sedan militärkuppen 1973. I samband med seminariet överlämnade chilenska ambassadören en heders-

betygelse från den chilenska regeringen till Metalls tidigare förbundsordförande, Bert Lundin. Bernardo O'Higgins-orden är den högsta civila utmärkelse som tilldelas icke-chilenska medborgare för enastående bidrag i socialt och humanitärt samarbete.

Våra värdegrunder – mot rasism och intolerans

IF Metalls medlemmar ska ha bästa möjliga villkor på jobbet. En viktig beståndsdel i detta är kampen mot rasism och intolerans. Vi vet att en uppdelning utifrån etnicitet, hudfärg, religion eller kultur skulle försvaga oss. Vi vet att vi måste hålla ihop för att nå våra mål.

Förbundets strategi för sammanhållning handlar bland annat om att öka kunskapen om våra värdegrunder. Att aldrig vika en tum i synen på alla människors lika värde, att skapa mötesplatser och aktiviteter för bättre integration samt att skapa ett bättre, inkluderande, samtalsklimat på arbetsplatserna.

Olika tillsammans

IF Metalls verksamhet bedrivs under samlingsnamnet Olika tillsammans, som också är namnet på den skrift som beskriver förbundets hållning i dessa frågor. Skriften Olika tillsammans ingår numera även i Agera, förbundets utbildning för förtroendevalda.

Samarbete med Expo

Under 2016 har två centrala 3-dagarsutbildningar genomförts i sam-

Främlingsfientliga, intoleranta och rasistiska uttryck blir allt vanligare. Nu krävs att alla som i grunden har en sund och solidarisk inställning till sina medmänniskor visar vägen för andra – blir förebilder.

arbete med Stiftelsen Expo. En grundläggande utbildning om vår fackliga värdegrund samt högerextremismens ideologi och historia samt en påbyggnadsutbildning om hur antirasistiska aktiviteter kan genomföras lokalt. Den sistnämnda utbildningen genomfördes i samarbete med Expos gräsrotsorganisation Tillsammansskapet.

Samarbetet med Stiftelsen Expo innebär att avdelningarna även 2016 kostnadsfritt har kunnat anlita Expo för egna utbildningar och föreläsningar. Dessutom har drygt 500 medlemmar gått LO:s utbildning mot rasism och främlingsfientlighet Alla kan göra något.

Goda exempel på engagemang

I våra informationskanaler och utbildningar lyfter vi gärna fram klubbar, avdelningar eller enskilda medlemmar som engagerar sig för att underlätta och förstärka integrationen av nyanlända.

I december genomfördes en konferens med omkring 60 förtroendevalda från hela landet där flera av dessa aktiviteter presenterades. Vid konferensen medverkade s-riksdagsledamoten Magnus Manhammar och

berättade om sitt arbete som volontär vid flyktingmottagandet på ön Lesbos i den grekiska övärlden.

Utbildningskonceptet Förebildning

Under året har projektet Förebildning tagits fram. Förebildning går ut på att de som i grunden har en sund och medmänsklig inställning till flyktingar och invandring visar vägen för andra – blir förebilder. Projektet drogs igång i de sex sydligaste avdelningarna under 2016.

Hittills har omkring 200 förtroendevalda gått Förebildning och arbetet fortsätter under 2017, då IF Metall ska utbilda egna handledare.

Kampen måste föras varje dag

Under året har många avdelningar anordnat utbildningar och konferenser på temat rasism och intolerans, där såväl representanter från förbundet som från Expo och Tillsammansskapet medverkat.

Totalt har över 3 000 medlemmar på något sätt deltagit i IF Metalls aktiviteter för att motverka rasism och intolerans och för ett samhälle som är tolerant och inkluderande.

Förbundets organisation

Medlemmar

Grunden för IF Metall är alla våra medlemmar. Vår organisationsgrad är cirka 77 procent.

Förtroendevalda

Inom organisationen finns cirka 31 600 förtroendevalda på olika uppdrag, till exempel skyddsombud, försäkringsinformatörer, studieorganisatörer eller ledamöter i klubb- och avdelningsstyrelser.

Klubbar

På arbetsplatser med många anställda väljer medlemmarna en klubb som företräder dem i olika frågor samt tillvaratar deras intressen gentemot arbetsgivaren. På mindre arbetsplatser väljer medlemmarna i stället ett avdelningsombud. IF Metall har cirka 1 600 klubbar och 4 400 avdelningsombud.

Avdelningar

IF Metall har 37 avdelningar fördelade i olika geografiska områden – från Kiruna i norr till Malmö i söder.

Kongress

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år och beslutar om långsiktiga principiella frågor, behandlar motioner, stadgefrågor samt genomför val av exempelvis förbundsstyrelse.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet och är med undantag för beslut om verksamhetsplan och budget förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Förbunds möte

Förbunds mötet består av förbundsstyrelsens ledamöter och samtliga avdelningsordförande. Förbunds mötet ska, efter förslag från förbundsstyrelsen, årligen fatta beslut om verksamhetsplan och budget för kommande år samt ha tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning. Förbunds mötet behandlar också verksamhets- och revisionsberättelse samt föreslår kongressen om ansvarsfrihet ska till- eller avstyrkas. I övrigt är förbunds mötet ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i frågor om verksamheten.

Avtalsråd

IF Metalls avtalsråd består av 205 ombud utsedda av medlemmarna i varje avdelning samt valda ledamöter i förhandlingsdelegationerna. Delegationerna fastställer kraven för respektive bransch och överlämnar förslag till avtalsuppgörelse till förbundsstyrelsen, som i samråd med avtalsrådet, fattar beslut.

Revisorer

Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod tre revisorer och lika många ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. I revisionen ska dessutom delta en auktoriserad revisor som utses av kongressen.

Granskningskommitté

Granskningskommittén väljs av kongressen. Den granskar hur förbundsstyrelsen verkställt beslut tagna på senaste kongressen. Kommittén har även till uppgift att förbereda val av valberedning.

Valberedning

Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den förbereder de val som kongressen genomför.

Förbundsstyrelseberedning

Ärenden till förbundsstyrelsen bereds av förbundsstyrelseberedningen. De av kongressen valda funktionärerna och ekonomichefen ska ingå i förbundsstyrelseberedningen. Övriga ledamöter utses av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelse och förbundsstyrelseberedning

Förbundsstyrelse per den 31 december 2016

Anders Ferbe,
förbundsordförande

Marie Nilsson, vice
förbundsordförande

Veli-Pekka Säikkälä,
avtalssekreterare

Anna Jensen Naatikka,
förbundssekreterare

Ingemar Andersson,
Södra Västerbotten

Tonnie Andersson,
Norra Älvsborg

Monica Benjaminsson,
Borås

Ulla Brännström,
Norra Västerbotten

Anna Fernebro,
Nordvästra Skåne

Robert Fredriksson,
Mälardalen

Stefan Hultman,
Mellersta Norrland

Stefan Leiding,
Stockholms län

Jenny Pålsson
Andersson,
Östergötland

Bjarne Rasmussen,
Östra Värmland

Carita Svärd,
Vätterbygden

Mikael Sällström,
Göteborg

Emma Åkesson,
Halland

Ulf Andersson,
ekonomichef,
adjungerad

Therese Jonsson,
ungdomskommittén,
adjungerad

Yvonne Kindström,
förbundsstyrelsens
sekreterare,
adjungerad

Carin Wallenthin,
pressombudsman,
adjungerad

Förbundsstyrelse och förbundsstyrelseberedning

Per den 31 december 2016

Ersättare

Ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen är personliga.

För Ingemar Andersson: Camilla Wahlström, Höga Kusten.

För Tonnie Andersson: Björn Olsson, Blekinge.

För Monica Benjaminsson: Lars Olof Petersson, Kronoberg, och Lars Ask, Östra Skaraborg.

För Ulla Brännström: Tomas Karlsson, Norrbotten.

För Emma Åkesson: saknas.

För Anna Fernebro: Jonas Andersson, MittSkåne, och Anders Friebe, Halland.

För Robert Fredriksson: Anneli Gryting, Dalarna, och Göran Persson, Värmland.

För Stefan Hultman: Sofia Amloh, Sörmland.

För Stefan Leiding: Siv Vidberg, Mälardalen.

För Jenny Pålsson Andersson: Göran Gustafsson, Östergötland, och Erika Andersson, Östergötland.

För Bjarne Rasmussen: Karl Sahlin, Bergslagen, och Stefan Johansson, Örebro län.

För Carita Svärd: Besim Matoshi, Västbo-Östbo, och Jenny Ilke Hjelm, Östra Småland.

För Mikael Sällström: Robert Emanuelsson, Göteborg.

Ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen

1:e Lea Skånberg, 2:e Christer Persson, 3:e Carin Wallenthin, 4:e Bengt Forsling, 5:e Gunnar Larsson.

Förbundsstyrelseberedningen

Förbundsstyrelseberedningen bestod av följande ledamöter:

Anders Ferbe, förbundsordförande
Marie Nilsson, vice förbundsordförande

Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare

Anna Jensen Naatikka, förbundssekreterare

Ulf Andersson, ekonomichef

Christer Persson, personalchef

Erica Sjölander, utredningschef

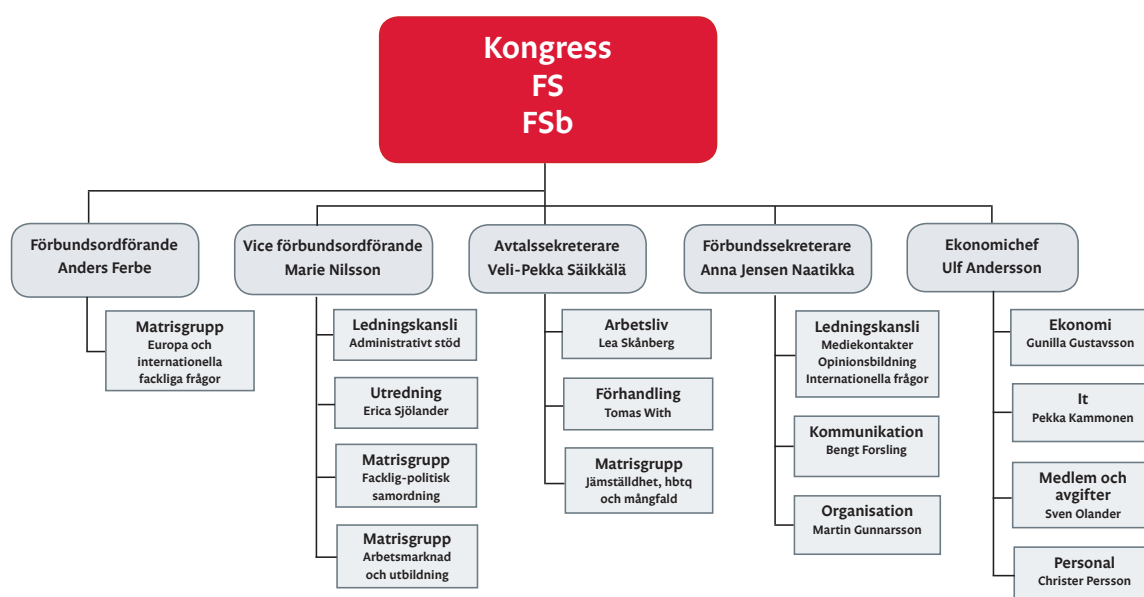
Yvonne Kindström, förbundsstyrelsens sekreterare, adjungerad

Carin Wallenthin, pressombudsman, adjungerad.

Förbundskontoret

Per den 31 december 2016

Organisationsplan IF Metalls förbunds kontor

Förbundsordförande, Anders Ferbe

Har det övergripande ledningsansvaret för verksamhet som bedrivs inom förbundet, hur förbundet ska profilera sig i den offentliga debatten samt har ett särskilt policyansvar för internationella frågor.

Vice förbundsordförande, Marie Nilsson

Har det övergripande ansvaret för förbundets facklig-politiska arbete, för arbetslöshetskassan och arbetslöshetsförsäkringen samt för arbetsmarknad och utbildning.

Här finns ledningskansliet, som ansvarar för förbundsstyrelseberedning, förbundsstyrelse och internationella kontakter samt för adminis-

tration kring kongress, förbundsmöte och avtalsråd.

Utredningsenheten

Ansvarar för att bereda förbundets policy för bland annat industri- och näringspolitik samt för rådgivning i företagsekonomiska frågor.

Ansvarig: Erica Sjölander

Avtalssekreterare, Veli-Pekka Säikkälä

Ansvarar för samordning av riksavtalsförhandlingar, lönebildning samt rådgivande i arbetsrättsliga frågor. Utvecklar avtals- och förhandlingsstrategier. Har också övergripande ansvar för arbetsmiljö- och försäkringsfrågor samt för mångfaldsfrågor.

Förhandlingsenheten

Ansvarar för förbundets centrala förhandlingsverksamhet och har en rådgivande, pådrivande och utvecklande roll i avtalsfrågor och arbetsmarknadslagstiftning.

Ansvarig: Tomas With

Arbetslivsenheten

Ansvarar för att bevaka och utveckla arbetsmiljöverksamheten, handläggning av social-, avtals- och medlemsförsäkringar samt handläggning av rättshjälp. Enheten ansvarar också för att utveckla förbundets arbete kring arbetsorganisation.

Ansvarig: Lea Skånberg

Förbundskontoret

Per den 31 december 2016

Förbundssekreterare, Anna Jensen Naatikka

Har ett övergripande ansvar för studieverksamheten, för förbundets arbete med den lokala organisationen samt för intern och extern kommunikation.

Kommunikationsenheten

Samordnar och har det övergripande ansvaret för förbundets kommunikations- och opinionsbildande insatser samt för distribution.

Ansvarig: Bengt Forsling

Organisationsenheten

Stödjer och utvecklar avdelningarna i deras lokala arbete (stadgarna § 19–22). Enheten ansvarar även för den fackliga utbildningen för medlemmar och förtroendevalda. Vidare återfinns internationellt utvecklings-samarbete samt facklig-politisk organisationsutveckling inom enhetens område.

Ansvarig: Martin Gunnarsson

Ekonomichef, Ulf Andersson

Ansvarar för förbundets ekonomiska förvaltning. Det omfattar bland annat ansvaret för den löpande ekonomiska hanteringen, kapital- och fastighetsförvaltning, ansvaret för förbundets dotterbolag samt revisionsverksamheten avseende förbundets lokalavdelningar.

Ekonomienheten

Ansvarar för redovisning, betalningar, uppföljning och rapportering. Ansvarar också för förvaltning, utveckling och support av förbundets ekonomi- och lönesystem.

Ansvarig: Gunilla Gustavsson

It-enheten

Ansvarar för it-utveckling och support inom förbundet samt har driftansvar för förbundets administrativa och informationstekniska system. Enheten har också ansvar för förbundets växel, registratur och arkiv.

Ansvarig: Pekka Kammonen

Medlem och avgifter

Ansvarar för frågor rörande förbundets avgifts- och medlemsredovisning. Enheten är också ansvarig för medlemssystemet, dess förvaltning och utveckling samt support och utbildning till behöriga användare.

Ansvarig: Sven Olander

Personalenheten

Ansvarar för förbundets personaladministration. Här ingår bland annat kompetensutveckling och rekrytering av anställda på förbunds-kontoret och lokalombudsmän.

Ansvarig: Christer Persson

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Industrifacket Metall (IF Metall) ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetslivet och i samhället. IF Metall ska organisera alla anställda inom de verksamhetsområden som enligt LO:s gällande organisationsplan ska tillhöra förbundet. IF Metall ska verka för ett demokratiskt, rättvist och jämlikt samhälle genom fackligt och politiskt arbete.

Mål för förbundets verksamhet och hur verksamheten har genomförts

IF Metall har i form av handlingslinjer fastställt mål för sin verksamhet. Målen täcker inte in hela förbundets verksamhet. Vid sidan av de frågor som behandlas i handlingslinjerna bedriver förbundet kontinuerligt ett arbete inom hela IF Metalls fackliga område med utgångspunkt i kongressens och förbundsstyrelsens beslut. Handlingslinjerna är kongressens styrdokument och sätter fokus på några områden som ska vägleda verksamheten på alla nivåer under den kommande kongressperioden. Handlingslinjerna beslutades på förbundets kongress i maj 2014 och är uppdelade i tre områden:

Vår arbetsplats

- IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom det område där förbundet har medlemmar.
- Varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö.
- IF Metall ska göra särskilda insatser för att främja kvinnors yrkesutbildning på arbetsplatsen.

För att öka antalet kollektivavtal prioriteras nytecknande av kollektivavtal inom förbundets förhandlingsverksamhet. Under 2016 tecknades 321 nya riksavtal och 399 lokalavtal. Vid utgången av

2016 fanns kollektivavtal tecknat på 92 procent av de totalt drygt 12 600 företag där förbundet har medlemmar. För att åstadkomma hållbara arbeten och bättre arbetsmiljö har förbundet utbildat förtroendevalda och förändringsledare. Under 2016 utbildades 11 nya förändringsledare och vid utgången av 2016 fanns totalt 82 stycken. IF Metalls arbete med Kompetensbanken fortsätter. Målet är att minska långtidsarbetslösheten bland förbundets medlemmar. En viktig del i förbundets ambition att främja kvinnors yrkesutbildning är att införa lönesystem på så många arbetsplatser som möjligt.

Vår organisation

- IF Metall ska öka arbetet med organiseringsinsatser med målet att förbundet senast 2017 ska ha en organisationsgrad på minst 85 procent.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå till 30 procent.
- IF Metall ska besöka alla arbetsplatser varje år.

Förbundet har under innevarande kongressperiod avsatt särskilda medel för att identifiera och implementera ett långsiktigt framgångsrikt organiseringsarbete. Nya metoder har tagits fram de senaste åren. Arbetet fortlöper under 2017. Förbundets organisationsgrad vid slutet av räkenskapsåret uppgick till 77 procent. För att öka antalet kvinnor i olika beslutande och rådgivande organ har utbildningar, främst riktade till anställda och valberedningar, genomförts. Samtliga anställda inom förbundet samt förbundsstyrelse och lokalavdelningarnas styrelser har erbjudits utbildningar inom jämställdhet. Den kvinnliga representationen i beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå fortsätter att öka och uppgick till drygt 30 procent vid utgången av 2016. Totalt utgör kvinnor knappt 19 procent

Förvaltningsberättelse

av förbundets aktiva medlemmar. En central del i det fackliga arbetet är att besöka våra medlemmar på deras arbetsplatser. Under 2016 besöktes drygt 80 procent av de arbetsplatser där det saknas fackklubb.

Vårt samhälle

- IF Metall ska aktivt driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för medlemmarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att på alla nivåer engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna och i detta samverka med Socialdemokraterna.

Som ett led i vidareutvecklandet av handlingsplaner kopplade till regeringens strategi för ny industrialisering har IF Metall tillsammans med Industrirådet och Almega även under 2016 medverkat i de så kallade Industrisamtalen med näringsdepartementet. De frågor som bland annat har diskuterats under året är industrins digitalisering, cirkulär ekonomi och infrastruktur.

IF Metall har fortsatt att med utgångspunkt i den industripolitiska rapporten ”10 steg för ny industrialisering” på olika sätt påverka regeringens politik i frågor som rör industrins utveckling och regeringens industristrategi, dels genom skriftliga inspel och remissvar, dels genom täta möteskontakter med ansvariga politiker och tjänstemän.

Industrins digitalisering och utveckling mot långsiktig hållbarhet är områden där IF Metalls påverkan på industripolitiken varit i fokus under året. För att stärka den svenska industrin har förbundet bland annat också tillsammans med Teknikföretagen startat ett projekt kring industrins digitalisering, där kompetensförsörjning och produktion är två prioriterade områden.

Ett fortsatt arbete med att utveckla och förnya Teknikcollege har skett under året. I dag finns Teknikcollege i 26 regioner med cirka 150 utbildningsanordnare och cirka 3 000 samverkansföretag från norr till söder.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsårets utgång

Under 2016 omförhandlade IF Metall samtliga 40 riksavtal. Under april tecknades åtta ettåriga avtal med ett avtalsvärde på 2,2 procent. I oktober slutfördes 2016 års riksavtalsförhandlingar. Den 21 december 2016 överlämnade förbundet avtalskraven för 2017 års avtalsrörelse. Nya riksavtal ska tecknas innan avtalen löper ut den 31 mars 2017.

Medlems- och avgiftsutveckling

Under 2015 hade förbundet en positiv medlemsutveckling i antalet aktiva medlemmar. Detta var ett trendbrott då utvecklingen under tidigare år har varit negativ. Under 2016 blev medlemsutvecklingen bland aktiva medlemmar dock negativ och uppvisade en minskning med 0,9 procent. Medlemsutvecklingen de senaste två åren har dock sammantaget varit bättre än tidigare, vilket till stor del förklaras av ett mer aktivt lokalt rekryteringsarbete. En viktig del i arbetet med att rekrytera medlemmar är också förbundets studieverksamhet. Under 2016 gick nästan 13 000 medlemmar en facklig utbildning inom IF Metall.

Den 1 januari 2015 sänkte förbundet medlemsavgiften med i genomsnitt 50 kronor per medlem och månad. Detta har inneburit lägre medlemsintäkter de två senaste åren.

Under 2016 minskade förbundets aktiva medlemmar med 2 136 personer. Totalt hade förbundet 312 794 medlemmar vid utgången av 2016, varav 249 083 var yrkesaktiva.

Medlemsutveckling	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aktiva	273 555	266 312	256 492	250 668	251 219	249 083
Pensionärer	74 732	71 393	68 895	66 585	64 759	63 711
Totalt	348 287	337 705	325 387	317 253	315 978	312 794
Förändring	-1,7 %	-3,0 %	-3,6 %	-2,5 %	-0,4 %	-1,0 %

Resultat och ställning

Verksamhetsresultat

Resultatet i den fackliga verksamheten blev ett underskott på 55 mnkr, att jämföra med 2015 års överskott på 2 mnkr.

Jämfört med 2015 ökade medlemsintäkterna med 9 mnkr och uppgick till 776 mnkr. Förbundet sänkte medlemsavgiften från och med januari 2015. Detta har inneburit att medlemsintäkterna för 2015 och 2016, i jämförelse med åren innan avgiftssänkningen, varit ungefär 125 mnkr lägre per år, vilket följer förbundets ekonomiska mål. Verksamhetskostnaderna ökade 2016 med 68 mnkr jämfört med 2015. De ökade kostnaderna beror bland annat på kostnader för införande av nya it-system med 10 mnkr samt höjd a-kasseavgift med 18 mnkr. Avgiftshöjningen i a-kassan föranleddes av att regeringen under hösten 2015 höjde ersättningstaket i arbetslöshetsförsäkringen, vilket har inneburit en ökning av arbetslöshetskassans kostnad för finansieringsavgiften.

Finansiellt resultat

Resultatet i förbundets värdepappersförvaltning uppgick till 321 mnkr; föregående års resultat uppgick till 411 mnkr. År 2016 präglades aktiemarknaderna inledningsvis av nedgångar för att under senare delen av året utvecklas positivt. På räntemarknaderna var avkastningsnivåerna låga. Det beror huvudsakligen på fortsatt osäkra framtida utvecklingsmöjligheter för världens ekonomier.

Sedan 2009 har IF Metalls lokalavdelningar

möjlighet att investera i förbundets kapitalförvaltning. Per den 31 december 2016 har 29 av förbundets 37 lokalavdelningar investerat i de så kallade andelsbevisen. Dessutom har några av förbundet helägda dotterbolag samt fackklubbar investerat i andelsbevisen.

För förbundet är det viktigt att alla placeringar inom kapitalförvaltningen uppfyller god etisk standard. Normgrunden för den etiska policyn är internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbete och antikorruption, vilka finns formulerade i konventioner och överenskommelser inom FN. Särskild vikt läggs vid att företag efterlever ILO:s kärnkonventioner och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Resultatet i fastighetsförvaltningen blev ett överskott på 29 mnkr. Föregående års resultat var ett överskott på 23 mnkr. Förbundet äger via bolag en kommersiell fastighet och fem bostadsfastigheter, samtliga belägna i Stockholm.

Bokslutsdispositioner och skatt

Nettoförändringar till följd av avsättningar och upplösningar av periodiseringsfonder samt lämnade koncernbidrag har under 2016 uppgått till -64 mnkr. Föregående års förändringar uppgick till -13 mnkr. Förbundets skattekostnad uppgick under året till 87 mnkr, att jämföra med föregående års kostnad på 102 mnkr.

Finansiering och likviditet

Det justerade egna kapitalet, beräknat som beskattat eget kapital plus 78 procent av obeskatt-

Förvaltningsberättelse

Mnkr	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Fackliga verksamhetens intäkter	918	948	934	946	812	822
Fackliga verksamhetens kostnader	-958	-848	-823	-852	-810	-878
Fackliga verksamhetens resultat	-40	100	112	95	2	-55
Fastigheter och finansiell förvaltning	192	214	193	469	418	344
Resultat efter finansiella poster	152	314	305	564	420	289
Bokslutsdispositioner	8	62	3	-100	-13	-64
Skatt	-54	-72	-32	-94	-102	-87
Årets resultat	106	304	276	370	305	137

tade reserver, uppgick vid årets början till 8 694 mnkr och vid årets slut till 8 881 mnkr. För koncernen var motsvarande belopp 8 822 mnkr respektive 9 027 mnkr.

Soliditeten, definierad som justerat eget kapital dividerat med balansomslutningen, var vid årets slut för förbundets del 87,2 procent och för koncernens del 87,6 procent. Vid årets början hade förbundet en soliditet på 87,4 procent och koncernen en soliditet på 87,7 procent.

Förbundets likvida medel, kassalikviditeten, uppgick vid årets utgång till 361 mnkr och vid dess början till 888 mnkr. För koncernen var motsvarande belopp 451 mnkr respektive 989 mnkr.

Resultatdisposition

Föreslås att årets överskott, 137 298 805 kronor, samt kapitalbehållningen, 8 257 717 024 kronor, tillhopa 8 395 015 829 kronor, överförs till ny kapitalbehållning.

Flerårsöversikt

I tabellen ovan återfinns en sammanställning av IF Metalls resultat 2011–2016, samtliga belopp i mnkr.

Framtida utveckling

Utvecklingen av arbetstillfällena för förbundets medlemmar beror mycket på hur omvärlden

utvecklas. En stor andel av företagen är beroende av export av varor till andra länder. Den viktigaste marknaden för svenska exportföretag är Europa, då särskilt den tyska marknaden och de övriga nordiska länderna. Tillväxtprognoserna för de europeiska länderna är måttliga. I USA är tillväxtprognoserna något bättre.

Det faktum att Storbritannien folkomröstade och beslutade om utträde ur EU och att även USA, efter presidentbytet, har intagit en mer protektionistisk hållning avseende frihandel kan ge negativa effekter för svenska exportföretag. Utvecklingen av arbetstillfällena påverkar direkt förbundets möjlighet till medlemsrekrytering och därmed också finansieringen av förbundets verksamhet.

Dotterbolag

Industrifacket Metall Finans AB (MFAB)

Bolaget bildades i december 2000 och dess verksamhet är att bedriva förvaltning av IF Metalls värdepapper som aktier, obligationer, fondandelar, andelar i kommanditbolag och andra finansiella instrument samt att placera likviditet. Bolagets verksamhet finansieras via en förvaltningsavgift från förbundet.

Bolagets justerade egna kapital uppgick den 31 december 2016 till 116,6 mnkr, jämfört med 110,6 mnkr föregående år. MFAB:s resultat efter finan-

siella poster uppgick till 7,7 mnkr, att jämföra med föregående års resultat på 9,6 mnkr.

Metallica Invest AB (Metallica)

Metallica är ett riskkapitalbolag vars mål är att bidra till industriell tillväxt och är en del i förbundets näringspolitiska arbete.

Resultatet efter finansiella poster för 2016 blev ett underskott på 1,3 mnkr. Föregående års resultat var ett underskott på 4,2 mnkr. Det justerade egna kapitalet uppgick vid årets slut till 118,6 mnkr, jämfört med 119,1 mnkr 2015.

Skåvsjöholm AB

Skåvsjöholm AB i Åkersberga är förbundets helägda dotterbolag för kurs- och konferensverksamhet. Bolagets goda resultatutveckling de senaste åren har fortsatt under 2016. Omsättningen ökade med 2,5 mnkr jämfört med 2015 och uppgick till 37,8 mnkr. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 6,5 mnkr, en förbättring med 2,1 mnkr jämfört med föregående år. Det justerade egna kapitalet uppgick vid årets slut till 34,5 mnkr, att jämföras med 29,4 mnkr 2015.

Sedan 2006 har detaljplanearbete rörande marken som har ägts av Skåvsjöholm AB pågått. Den mark som omfattas av exploatering enligt detaljplanen avyttrades 2011 till det av förbundet helägda dotterbolaget Skåvsjöviken Fastighets AB. Under 2012 avyttrades bolaget till NCC. Då samtliga villkor i avtalet inte är uppfyllda har köparens tillträde till aktierna i bolaget ännu inte skett.

Bilder från förbundets helägda dotterbolag för kurs- och konferensverksamhet, Skåvsjöholm AB i Åkersberga.

Resultaträkning för tiden 1/1–31/12 2016

(Belopp i tkr)

	Not	Förbundet		Koncernen	
		2016	2015	2016	2015
Fackliga verksamhetens intäkter					
Medlemsavgifter		775 858	767 019	775 858	767 019
Bidrag	3	12 361	14 136	12 361	14 136
Övriga intäkter		33 932	30 613	32 270	27 971
Summa fackliga verksamhetens intäkter		822 151	811 769	820 489	809 126
Fackliga verksamhetens kostnader					
Verksamhetens kostnader	4, 5, 6	-451 718	-408 195	-416 098	-375 957
A-kasseavgift		-311 377	-293 388	-311 377	-293 388
LO-avgift		-52 936	-52 325	-52 936	-52 325
Medlemsförsäkringar		-56 536	-49 001	-56 536	-49 001
Planenliga avskrivningar inventarier	16	-4 939	-6 555	-4 939	-6 555
Summa fackliga verksamhetens kostnader		-877 505	-809 464	-841 886	-777 226
Fackliga verksamhetens resultat		-55 354	2 305	-21 397	31 901
Resultat från fastighetsförvaltning	6–9	29 453	23 300	13 914	10 250
Resultat från värdepappersrörelse	10	320 880	411 136	320 880	411 136
Resultat från finansiella investeringar	11	-6 414	-16 407	-3 806	-21 930
Resultat efter finansiella poster		288 564	420 334	309 590	431 357
Bokslutsdispositioner	12	-64 248	-13 393		
Resultat före skatt		224 316	406 941	309 590	431 357
Skatt	13	-87 017	-102 102	-105 004	-108 554
ÅRETS RESULTAT		137 299	304 839	204 586	322 803

Balansräkning per den 31/12 2016

(Belopp i tkr)

		Förbundet		Koncernen	
	Not	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	52 925	8 514	52 925	8 514
Summa immateriella anläggningstillgångar		52 925	8 514	52 925	8 514
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader	15, 30			202 866	171 773
Mark	15			382 972	382 972
Pågående ny-, till- och ombyggnad	16			2 695	47 150
Inventarier	17	10 451	10 646	18 602	19 322
Summa materiella anläggningstillgångar		10 451	10 646	607 136	621 216
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar i koncernföretag	18	463 247	433 808		
Fordringar hos koncernföretag	19	304 606	354 833		
Aktier och andelar i intresseföretag	20, 31	4 201	2 615	15 949	9 822
Uppskjutna skattefordringar	13	0	1 780	361	2 102
Reverslån	21	174	12 765	174	12 765
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22			32 118	31 087
Summa finansiella anläggningstillgångar		772 227	805 801	48 601	55 777
Summa anläggningstillgångar		835 604	824 962	708 662	685 507
Omsättningstillgångar					
Varulager	23	8 898 212	8 135 244	8 898 538	8 135 700
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		8 833	7 329	12 479	10 774
Fordringar hos koncernföretag		2 707	4 252		
Fordringar hos intresseföretag		1 194	1 197	1 194	1 197
Skattefordran				1 500	4 518
Övriga fordringar		40 396	45 794	46 670	47 561
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	31 935	38 685	34 274	40 607
Summa kortfristiga fordringar		85 065	97 258	96 117	104 657
Kortfristiga placeringar				145 047	145 029
Kassa och bank		361 178	887 665	451 217	989 065
Summa omsättningstillgångar		9 344 456	9 120 167	9 590 919	9 374 451
SUMMA TILLGÅNGAR		10 180 060	9 945 128	10 299 581	10 059 959

Balansräkning per den 31/12 2016

(Belopp i tkr)

		Förbundet		Koncernen	
	Not	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget Kapital					
Ändamålsbestämda medel		400 886	402 868	400 886	402 868
Kapitalbehållning		7 856 831	7 550 010	8 421 244	8 096 459
Årets resultat		137 299	304 839	204 586	322 803
Summa eget kapital		8 395 016	8 257 717	9 026 716	8 822 130
Obeskattade reserver	25	622 768	559 300		
Avsättningar	26	64 437	61 632	64 701	61 893
Långfristiga skulder	27				
Skulder till koncernföretag		49 719	35 026		
Uppskjuten skatteskuld				145 339	130 849
Övriga skulder		846 994	823 773	848 003	824 228
Summa långfristiga skulder		896 713	858 799	993 342	955 077
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		54 971	64 230	58 458	74 646
Skatteskulder		9 644	33 447	9 782	33 616
Skulder till koncernföretag		14 467	17 594		
Skulder till intresseföretag		13 066	630	13 066	630
Övriga skulder		61 510	56 494	67 502	63 312
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	47 469	35 286	66 015	48 655
Summa kortfristiga skulder		201 126	207 681	214 823	220 859
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 180 060	9 945 128	10 299 581	10 059 959

Förändring eget kapital

Förbundet 2016

	Belopp vid årets ingång enligt fastställd årsredovisning	Årets resultat	Balanseras	Belopp vid årets utgång
Ändamålsbestämda medel				
Riskreserv arbetslöshetsförsäkring	348 117			348 117
Gruvs Försäkringsfond	49 943		-1 443	48 501
Gruvs Solidaritetsfond	867		0	867
IF Metalls Kultur och Fritidsfond	3 940		-539	3 401
Summa ändamålsbestämda medel	402 868	0	-1 982	400 886
Kapitalbehållning	7 854 849		1 982	7 856 831
Årets resultat		137 299		137 299
Summa eget kapital förbundet	8 257 717	137 299	0	8 395 016

Koncernen 2016

	Belopp vid årets ingång	Årets resultat	Balanseras	Belopp vid årets utgång
Ändamålsbestämda medel	402 868		-1 982	400 886
Kapitalbehållning	8 419 262		1 982	8 421 244
Årets resultat		204 586		204 586
Summa eget kapital koncernen	8 822 130	204 586	0	9 026 716

Kassaflödesanalys – Förbundet

Indirekt metod

(Belopp i tkr)

	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-25 901	25 605
Avskrivningar		4 939	6 555
Övriga ej likviditetspåverkande poster	31	-3 696	-7 639
		-24 659	24 521
Erhållen ränta		1 123	3 284
Resultat från värdepappersrörelse		320 880	411 136
Övriga finansiella intäkter och kostnader		-7 537	-19 691
Betald/återbetald inkomstskatt		-102 539	-91 817
		187 268	327 433
Ökning/minskning varulager		-762 968	-564 731
Ökning/minskning kundfordringar		-1 504	-928
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		12 148	998
Ökning/minskning leverantörsskulder		-9 260	11 999
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		17 200	-4 183
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-557 116	-229 412
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-44 411	-8 514
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-4 743	-6 057
Nettoförändringar i dotterbolag		33 899	8 134
Nettoförändring i intressebolag		10 853	-11 560
Förändring av övriga finansiella anläggningstillgångar		12 591	-236
Kassaflöde från investeringsverksamheten		8 188	-18 233
Finansieringsverksamheten			
Nettoförändringar av långfristiga skulder		23 221	146 258
Erhållet/lämnat koncernbidrag		-780	-1 090
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		22 441	145 169
Årets kassaflöde		-526 486	-102 476
Likvida medel vid årets början		887 665	990 141
Likvida medel vid årets slut		361 178	887 665

Kassaflödesanalys – Koncernen

Indirekt metod

(Belopp i tkr)

	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-7 483	42 151
Avskrivningar		21 737	22 493
Övriga ej likviditetspåverkande poster	31	-3 696	-11 063
		10 558	53 580
Erhållen ränta		119	1 837
Resultat från värdepappersrörelse		320 880	411 136
Erlagd ränta		-49	-3
Övriga finansiella intäkter och kostnader		-3 877	-23 764
Betald/återbetald inkomstskatt		-103 084	-97 196
		224 547	345 590
Ökning/minskning varulager		-762 838	-564 769
Ökning/minskning kundfordringar		-1 704	-720
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		7 224	-1 922
Ökning/minskning leverantörsskulder		-16 188	18 288
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		21 550	-13 382
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-527 409	-216 916
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-44 411	-8 514
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-7 857	-43 957
Sålda materiella anläggningstillgångar		200	0
Nettoförändring i intressebolag		6 312	-8 545
Förändringar av övriga finansiella anläggningstillgångar		11 560	-109
Förändring kortfristiga finansiella placeringar		-18	3 770
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-34 213	-57 355
Finansieringsverksamheten			
Nettoförändring av skuld		23 774	149 923
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		23 774	149 923
Årets kassaflöde		-537 847	-124 348
Likvida medel vid årets början		989 065	1 113 413
Likvida medel vid årets slut		451 217	989 065

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där förbundet direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna och där förbundet har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterföretagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterföretagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

Under året förvärvade företag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda företag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen.

Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagsredovisning

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag, men där moderföretaget direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar.

I koncernens bokslut redovisas andelar i intresseföretag enligt den så kallade kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar. Andelarnas värde inkluderar goodwill (efter avdrag för ackumulerade avskrivningar) vid förvärvet. I koncernens resultaträkning ingår som intäkt koncernens

andel av intresseföretagets resultat. Orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

I moderföretagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) per bokslutsdatum. Som intäkt från intresseföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

I koncernredovisningen redovisas inte bokslutsdispositioner och obeskattade reserver. Dessa delas upp i eget kapital och uppskjuten skatteskuld med tillämpning av gällande inkomstskatt. Uppskjuten skatt hänförlig till årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad. Resterande del av årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens nettovinst. Ändras skattesatsen redovisas förändringen av skatteskulden över årets skattekostnad.

Verksamhetens intäkter

I redovisning av intäkterna har samtliga intäkter bruttoredovisats, förutom intäkter och kostnader tillhörande fastighets- och finansförvaltningen, som nettoredovisas under respektive avsnitt.

Medlemsavgifter

I medlemsavgifterna ingår medlemsavgifter till förbundet och arbetslöshetskassan.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar redovisas till det ursprungliga anskaffningsvärdet med tillägg/avdrag för eventuella upp-/nedskrivningar samt avskrivningar enligt plan. Dessa beräknas utifrån ursprungliga anskaffningsvärden och tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas:

Not 1 forts. Redovisnings- och värderingsprinciper

Byggnader	20–100 år
Markanläggningar	10–20 år
Maskiner	5–15 år
Byggnadsinventarier	10–33 år
Inventarier	3–20 år

Varulager

Aktier och andelar samt obligationer och andra ränteplaceringar som är varulager värderas till det lägsta av portföljens totala anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) per bokslutsdatum.

Övrigt varulager värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatter och förändringar i uppskjuten skatt.

Värderingar av skatteskulder/-fordringar sker till nominellt belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på skulder och tillgångar.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Egna fonder

Förändring av egna fonder redovisas som förändring i eget kapital. Fondernas intäkter och kostnader bruttoredo visas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när förbundet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Semesterlöneskuld

Avsättning har gjorts för semester som är inarbetad, men inte uttagen per den sista december.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, dvs. den utgår från förbundets verksamhetsresultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Förbundet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer definitionsmässigt att motsvara det verkliga resultatet. Vår bedömning är att det inte föreligger någon betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 3 Bidrag

	Förbundet	
	2016	2015
Statsbidrag arbetsmiljöverksamhet	8 682	8 691
Biståndsmedel internationell verksamhet	889	1 789
AFA-bidrag	1 384	2 090
Övriga bidrag	1 406	1 567
Summa	12 361	14 136

Not 4 Verksamhetens kostnader

	Förbundet	
	2016	2015
Förbundskontoret	-335 972	-290 699
Anslag och bidrag		
Verksamhetsanslag till lokalavdelningar	-64 151	-64 062
Studiebidrag till lokalavdelningar	-31 204	-29 803
Anslag sidoorganisationer	-8 306	-7 035
Övriga anslag och bidrag	-12 085	-16 597
	-115 745	-117 497
Summa	-451 718	-408 195

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Ersättning till revisorerna				
Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB				
Revisionsuppdraget	-1 094	-869	-1 542	-1 360
Övriga tjänster	-486	-540	-507	-540
Summa	-1 580	-1 409	-2 049	-1 900

Not 5 Antal anställda, löner och anställningsvillkor samt sjukfrånvaro

Antal anställda

	Förbundet				Koncernen			
Medelantal anställda	2016		2015		2016		2015	
	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män
Stockholm	77	55	75	60	77	59	75	62
Övriga kommuner	1		1		12	8	12	7
Totalt	78	55	76	60	89	67	87	69

Löner och anställningsvillkor

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Löner och ersättningar				
Förbundsstyrelse/styrelse, vd	3 226	2 991	5 649	5 854
Övriga anställda	72 597	64 975	82 474	74 485
Uppdragstagare	5 587	3 654	5 587	3 654
Totalt löner och ersättningar	81 410	71 620	93 710	83 993
Sociala kostnader	70 531	54 068	75 768	59 110
varav pensionskostnader	36 758	24 599	38 072	26 072

Not 5 forts. Antal anställda, löner och anställningsvillkor samt sjukfrånvaro

I kostnaden för löner och ersättningar för övriga anställda ingår poster av engångskaraktär med 7,3 mnkr (1,1 mnkr). Löner och ersättningar för övriga anställda exklusive dessa poster har för förbundet under 2016 uppgått till 65,3 mnkr (63,9 mnkr).

Huvuddelen av förbundets pensionsåtaganden tryggs i Kooperationens Pensionsstiftelse. Avkastningen i pensionsstiftelsen som för året uppgått till 7,17 procent (5,12 procent) har därmed stor påverkan på förbundets pensionskostnader. Överskottet i pensionsstiftelsen har avräknats mot ålderspensioner, som inte är tryggade i pensionsstiftelsen. Återstående överskott som kan användas till framtida pensionskostnader uppgår till 79,9 mnkr (88,6 mnkr) och är inte upptaget som en tillgång i balansräkningen.

Förbundsstyrelsens i produktionen verksamma ledamöter erhåller ett årligt arvode motsvarande ett halvt basbelopp samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Av IF Metalls pensionskostnader uppgick kostnaden för förbundsstyrelsens kongressvalda funktionärer till 782 286 kronor. Föregående år uppgick kostnaderna till 1 774 886 kronor. I förbundets pensionskostnader ingår kostnader för pensioner avseende lokala funktionärer som är anställda av förbundets lokalavdelningar. Löner och ersättningar avser, förutom uppdragstagare, endast anställd personal på förbundskontoret.

Anställningsvillkor

För anställda ombudsmän inom IF Metall tillämpas lagen om anställningsskydd och övriga tillämpliga arbetsmarknadslagar. Anställda ombudsmäns löne- och anställningsvillkor beslutas av förbundsstyrelsen.

För de kongressvalda funktionärerna fastställs löne- och anställningsvillkor av en kongressvald kommitté. Lönesättningen är kopplad till snittlönen för medlemmar på Teknikavtalet IF Metall. Arvoden för externa uppdrag avräknas från den fastställda lönen. Övriga ledamöter i förbundsstyrelseberedningen, liksom enhetschefer, omfattas av särskilt lönesystem.

Särskilda etikregler finns för privata innehav av aktier. Styrelseuppdrag för beredningens ledamöter prövas minst en gång varje år av förbundsstyrelsen.

Löner och arvoden per månad för förbundsstyrelseberedningen, den 31 december 2016

Nedan angivna arvoden är en beräkning baserad på utfallet 2016.

Anders Ferbe, förbundsordförande, 80 247 kronor, inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Marie Nilsson, vice förbundsordförande, 69 547 kronor, inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Anna Jensen Naatikka, förbundssekreterare, 64 198 kronor, inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare, 64 198 kronor, inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Ulf Andersson, ekonomichef, 76 235 kronor samt cirka 29 000 kronor i arvode från externa styrelseuppdrag.

Erica Sjölander, utredningschef, 63 213 kronor samt cirka 4 000 kronor i arvode från externa styrelseuppdrag.

Christer Persson, personalchef, 62 819 kronor, inga arvoden.

Ersättning per månad för chefer i helägda bolag, den 31 december 2016

Ersättning för chefer i förbundets helägda bolag fastställs av respektive styrelse. Någon rörlig ersättning utgår ej. Ersättning har omräknats till månadslön.

Thomas Olors, vd Skåvsjöholm AB, 68 373 kronor.

Gunnar Orméus, vd Industrifacket Metall Finans AB och Metallica Invest AB, totalt 94 000 kronor.

Anders Wensfelt, vd IF Metall Fastighets AB, 84 660 kronor.

Avgångsvederlag

De kongressvalda funktionärerna i förbundsstyrelsen är tjänstlediga från tillsvidareanställning i IF Metall och har rätt att återgå till den tillsvidareanställningen om uppdraget i förbundsstyrelsen avbryts. Däremot har de inte rätt till avgångsvederlag.

Noter till resultat- och balansräkning

Not 5 forts. Antal anställda, löner och anställningsvillkor samt sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

	Förbundet	
	2016	2015
Total sjukfrånvaro	7,96 %	6,56 %
– långtidssjukfrånvaro	5,33 %	4,89 %
– sjukfrånvaro för män	3,69 %	3,85 %
– sjukfrånvaro för kvinnor	10,99 %	8,60 %
– anställda 30–49 år	7,68 %	6,25 %
– anställda 50 år–	8,49 %	7,01 %

Under 2016 har särskilda insatser inletts för att minska de ökande sjuktalen.

Not 6 Operativa hyres- och leasingavtal som leasetagare

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter som kommer att				
– betalas inom 1 år	4 880	4 731	519	265
– betalas senare än 1 år men inom 5 år	-	-	173	278
– betalas senare än 5 år	-	-	-	-
Summa	4 880	4 731	692	543

Not 7 Operativa hyres- och leasingavtal som leasegivare

	Koncernen	
	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter som kommer att		
– erhållas inom 1 år	65 045	60 967
– erhållas senare än 1 år men inom 5 år	86 005	74 741
– erhållas senare än 5 år	0	1 087
Summa	151 050	136 795

Not 8 Resultat från fastighetsförvaltning

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Intäkter fastighetsförvaltningen			95 336	92 337
Kostnader fastighetsförvaltningen			-64 426	-66 149
Resultat från andelar i fastighetsförvaltande företag	29 453	23 300		
Planenliga avskrivningar byggnader			-15 472	-14 248
Planenliga avskrivningar inventarier			-1 525	-1 690
Summa	29 453	23 300	13 914	10 250

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 9 Resultat från andelar i fastighetsförvaltande företag

	Förbundet	
	2016	2015
Fastighetsbolaget Svärdfisken HB	26 883	24 585
Industrifacket Metall Fritids HB		-10
HB Mjölaren	783	16
HB Vattuormen 29	1 291	-459
HB Moralisten	909	-777
Fritidsbyn Kloten HB	-414	-55
Summa	29 453	23 300

Not 10 Resultat från värdepappersrörelse

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Utdelningar	47 911	59 740	47 911	59 740
Resultat av andelar i kommanditbolag	30 488	5 577	30 488	5 577
Räntor	499	500	499	500
Realisationsvinst vid försäljningar	483 667	503 507	483 667	503 507
Realisationsförlust vid försäljningar	-208 152	-131 210	-208 152	-131 210
Värdereglering värdepapper	-33 533	-26 978	-33 533	-26 978
Summa	320 880	411 136	320 880	411 136

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Resultat från andelar i koncernföretag, räntor	1 123	1 606		
Resultat från andelar i intresseföretag			4 126	966
Ränteintäkter		1 678	119	1 837
Räntekostnader			-49	-3
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-7 537	-19 691	-8 003	-24 730
Summa	-6 414	-16 407	-3 806	-21 930

Not 12 Bokslutsdispositioner

	Förbundet	
	2016	2015
Avsättning periodiseringsfond	-118 854	-154 000
Upplösning periodiseringsfond	55 385	141 697
Koncernbidrag	-780	-1 090
Summa	-64 248	-13 393

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 13 Skatt på årets resultat	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Aktuell skatt för året	-78 444	-101 235	-81 976	-104 031
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	-292	136	-292	89
Uppbokad uppskjuten skattefordran	-8 282	-1 003	-8 246	-1 187
Förändring uppskjuten skatt i obeskattade reserver			-14 490	-3 425
Summa	-87 017	-102 102	-105 004	-108 554

Not 14 Övriga immateriella anläggningstillgångar	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Ingående nedlagda utgifter	8 514	0	8 514	0
Under året nedlagda utgifter	44 411	8 514	44 411	8 514
Utgående nedlagda kostnader	52 925	8 514	52 925	8 514

Not 15 Byggnader och mark	Koncernen	
	2016	2015
Byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	367 320	365 348
Försäljning och utträngning	-1 150	
Inköp	46 566	1 972
Utgående anskaffningsvärde	412 735	367 320
Ingående avskrivningar	-195 547	-181 299
Försäljning och utträngning	950	
Justering koncernintern avskrivning	-165	-165
Årets avskrivningar	-15 107	-14 083
Utgående avskrivningar	-209 869	-195 547
Utgående restvärde enligt plan	202 866	171 773
Mark		
Ingående bokfört värde	382 972	382 941
Inköp		31
Utgående bokfört värde	382 972	382 972
Taxeringsvärde för fastigheter	1 066 745	956 568
varav mark	553 382	489 166
Verkligt värde	1 526 000	1 516 000

Fastigheternas värde har bedömts med hjälp av kassaflödesanalyser innebärande att fastigheternas framtida kassaflöden (fastigheternas intjäningsförmåga) har diskonterats till nuvärde. Fastigheten Nikolaus 29 har värderats enligt ortsprisprincipen.

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 16 Pågående ny-, till- och ombyggnad

	Koncernen	
	2016	2015
Ingående nedlagda utgifter	47 150	11 979
Under året nedlagda utgifter	5 356	35 171
Under året genomförda omfördelningar	-49 811	
Utgående nedlagda utgifter	2 695	47 150

Not 17 Inventarier

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	66 993	60 937	102 600	95 816
Inköp	4 743	6 057	5 746	6 784
Försäljningar och utrangeringar	-91		-91	
Utgående anskaffningsvärde	71 645	66 993	108 254	102 600
Ingående avskrivningar	-56 347	-49 792	-83 278	-75 034
Försäljningar och utrangeringar	91		91	
Årets avskrivningar*	-4 939	-6 555	-6 466	-8 244
Utgående avskrivningar	-61 194	-56 347	-89 652	-83 278
Utgående restvärde enligt plan	10 451	10 646	18 602	19 322

* varav avskrivningar inom fastighetsförvaltningen, se not 8

-1 525 -1 690

Not 18 Aktier och andelar i koncernföretag

Förbundet

Namn	Org nummer	Säte	Kapitalandel	Röstandel	Antal andelar	Bokfört värde 2016
Fastighetsbolaget Svärdfisken HB	916500-5985	Stockholm	100 %	100 %	1 000	274 793
Industrifacket Metall Fastighets AB	556483-1526	Stockholm	100 %	100 %	200	20 110
IFM Gamla Spånga Fastighets AB	556703-1611	Stockholm	100 %	100 %		
Fastighetsläraren i Stockholm AB	556681-8836	Stockholm	100 %	100 %		
Stockholmskilens Fastighets AB	556703-1751	Stockholm	100 %	100 %		
Skåvsjövikens Fastighets AB	556763-6567	Åkersberga	100 %	100 %		
Metallica Invest AB	556479-7461	Stockholm	100 %	100 %	15 000	105 000
Industrifacket Metall Finans AB	556599-1808	Stockholm	100 %	100 %	100	12 661
Skåvsjöholm AB	556319-2458	Åkersberga	100 %	100 %	100 000	5 445
Skåvsjöholm Exploatering AB	556702-0333	Åkersberga	100 %	100 %		
HB Mjölaren	969603-7465	Stockholm	99 %	99 %	99	12 870
HB Moralisten	969648-4253	Stockholm	99 %	99 %	99	9 493
HB Vattuormen 29	916620-1245	Stockholm	90 %	90 %	90	22 874
Summa						463 247

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 18 forts. Aktier och andelar i koncernföretag

	Förbundet	
	2016	2015
Ingående värde aktier och andelar i koncernföretag	433 808	410 453
Likvidationer	-428	
Resultat från andelar i HB	29 867	23 355
Utgående värde	463 247	433 808

Not 19 Fordringar hos koncernföretag

	Förbundet	
	2016	2015
Ingående värde	354 833	454 863
Tillkommande fordringar	553	0
Amorteringar, avgående fordringar	-50 780	-100 030
Utgående värde	304 606	354 833

Not 20 Aktier och andelar i intresseföretag

Namn	Org nummer	Säte	Kapitalandel	Röstandel	Antal andelar	Bokfört värde 2016
Förbundet:						
Dagens Arbete AB	556532-4307	Stockholm	49,03 %	49,03 %	1 539	2 320
Fritidsbyn Kloten HB	969641-7493	Kopparberg	50,00 %	50,00 %	1	1 881
						4 201
Ägda via koncernföretag:						12 487
Summa bokfört värde						16 688
Justering för ackumulerat resultat från aktier och andelar i intresseföretag						-739
Summa						15 949

Not 21 Reverslån

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Ingående värde	12 765	12 529	12 765	12 529
Tillkommande fordringar		340		340
Amorteringar, avgående fordringar	-12 591	-103	-12 591	-103
Utgående värde	174	12 765	174	12 765

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 22 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen	
	2016	2015
Ingående anskaffningsvärde	31 087	41 396
Inköp av andelar	1 031	
Försäljning av andelar		-10 309
Utgående värde	32 118	31 087
Ingående nedskrivningar	0	-10 182
Försäljning av andelar		10 182
Utgående nedskrivningar	0	0
Utgående värde	32 118	31 087

Not 23 Varulager

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Bokfört värde				
Värdepapperslager				
Aktier och andelar	4 613 426	3 878 222	4 613 426	3 878 222
Obligationer och andra ränteplaceringar	4 284 786	4 257 022	4 284 786	4 257 022
	8 898 212	8 135 244	8 898 212	8 135 244
Råvaror och förnödenheter			326	456
Summa	8 898 212	8 135 244	8 898 538	8 135 700
Marknadsvärde värdepapperslager				
Aktier och andelar	5 871 289	4 998 524	5 871 289	4 998 524
Obligationer och andra ränteplaceringar	4 474 888	4 473 491	4 474 888	4 473 491
Summa	10 346 176	9 472 015	10 346 176	9 472 015

Not 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda kostnader	31 935	23 554	34 040	25 003
Övriga poster		15 131	233	15 604
Summa	31 935	38 685	34 274	40 607

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 25 Obeskattade reserver

	Förbundet	
	2016	2015
Periodiseringsfond tax 2011		55 385
Periodiseringsfond tax 2012	64 252	64 252
Periodiseringsfond tax 2013	102 250	102 250
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	85 501	85 501
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	97 910	97 910
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	154 000	154 000
Periodiseringsfond beskattningsår 2016	118 854	
Summa	622 768	559 300

Not 26 Avsättningar

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Avsättning uppskjuten skatt	6 501		6 765	261
Avsättning ej tryggade pensioner	57 936	61 632	57 936	61 632
Summa	64 437	61 632	64 701	61 893

Not 27 Långfristiga skulder

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Långfristiga skulder, totalt	896 713	858 799	993 342	955 077
Uppskjuten skatteskuld			145 339	130 849
<i>Del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:</i>				
Skulder till koncernföretag	49 719	35 026		
Skulder till kreditinstitut			1 008	455
Skulder till avdelningar hänförliga till andelsbevis	846 994	823 773	846 994	823 773

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Semesterlöner	15 583	14 766	17 093	16 296
Särskild löneskatt	8 647	7 343	8 887	7 601
Upplupna sociala avgifter	2 328	2 239	2 706	2 703
Förskottsbetalda hyror			12 632	6 732
Övriga poster	20 911	10 938	24 697	15 323
Summa	47 469	35 286	66 015	48 655

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

Not 29 Ställda säkerheter

	Koncernen	
	2016	2015
För övriga koncernföretag		
<i>Fastighetsinteckningar:</i>		
Fastighetsbolaget Svärdfisken HB	0	130 000
HB Moralisten	0	18 300
HB Vattuormen 29	705	705
HB Mjölaren	500	500
Stockholmskilens Fastighets AB	325	1 500
Fastighetsläraren i Stockholm AB	1 100	1 600
Summa	2 630	152 605

Not 30 Eventualförpliktelser

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Förbundets borgen för pensioner i dotterbolag	270	269		
Förbundets ansvar för handelsbolagsskulder	17 418	18 404	3 556	3 685
Förbundets åtaganden i kommanditbolag	0	9 034	0	9 034
Summa	17 689	27 707	3 556	12 719

Not 31 Övriga ej likviditetspåverkande poster

	Förbundet		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
Förändring avsättning på pensionskostnader	-3 696	-7 639	-3 696	-7 639
Förändring uppskjuten skatt i obeskattade reserver				-3 424
Summa	-3 696	-7 639	-3 696	-11 063

Revisionsberättelse

Till förbundsmötet i Industrifacket Metall
Organisationsnummer 802002-2896

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Industrifacket Metall för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen för 2016 (men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller

inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden,

felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att förbundet inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Industrifacket Metall för år 2016.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions-sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är

oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisions-sed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg

och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 1 mars 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Sune Johnson
Auktoriserad revisor

Stockholm den 1 mars 2017

Bo Karlsson Christin Sjöroos Peter Krantz

Medlemsstatistik per den 31 december 2016

Avdelning	Kvinnor	Män	Totalt
Malmfälten	1 228	6 113	7 341
Norrbotten	1 233	7 031	8 264
Norra Västerbotten	944	4 715	5 659
Södra Västerbotten	834	4 626	5 460
Höga Kusten	844	3 725	4 569
Mellersta Norrland	844	4 801	5 645
Södra Norrland	1 139	5 161	6 300
Västra Gästrikland	1 327	5 648	6 975
Dalarna	1 366	6 049	7 415
Uppland	1 539	5 873	7 412
Bergslagen	2 119	7 297	9 416
Värmland	1 645	8 077	9 722
Stockholms län	3 991	13 958	17 949
Mälardalen	3 604	12 189	15 793
Örebro län	2 016	7 243	9 259
Östra Värmland	1 577	5 677	7 254
Sörmland	1 848	6 294	8 142
Östergötland	3 169	12 433	15 602
Östra Skaraborg	1 804	6 425	8 229
Västra Skaraborg	1 638	5 586	7 224
Norra Älvsborg	1 277	5 597	6 874
Bohuslän-Dal	1 245	5 650	6 895
Högländet	1 403	4 009	5 412
Vätterbygden	1 537	4 260	5 797
Borås	3 061	7 961	11 022
Göteborg	5 183	19 450	24 633
Gotland	228	952	1 180
Östra Småland	2 061	6 330	8 391
Västbo-Östbo	3 216	5 762	8 978
Kalmarsund	1 097	4 183	5 280
Kronoberg	1 456	6 824	8 280
Halland	1 430	6 173	7 603
Blekinge	2 282	7 849	10 131
Östra Skåne	1 028	4 326	5 354
MittSkåne	1 116	4 106	5 222
Nordvästra Skåne	1 886	6 435	8 321
Sydvästra Skåne	1 725	8 066	9 791
	65 940	246 854	312 794

IF Metalls medlemsantal 31 december 2016

Kvinnor	65 940
Män	246 854
Totalt antal medlemmar	312 794

Aktier

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2016-12-31
Aftonbladet Stamaktie	434	6 504 170
Alfa Laval AB	10 000	1 536 031
A-pressen AB	28 335	1
Assa Abloy AB (B)	28 300	4 573 351
Atlas Copco AB (B)	40 125	7 580 490
Autoliv Inc SDB	11 691	8 953 792
Avanza AB	7 180	2 497 243
Boliden AB	20 750	4 976 622
Bonava AB (B)	86 747	8 670 285
Catena AB	31 000	3 675 982
Dometic Group AB	52 800	3 251 856
Electrolux AB (B)	51 250	11 331 160
Eltel	72 011	5 590 198
Fabege AB (B)	50 000	6 522 488
Facket Medlemsförmåner i Sverige AB	50	100 000
Fastighets AB Balder	21 000	4 117 399
Gränges AB	77 311	3 830 665
Hemfosa AB	121 464	9 070 951
Hennes & Mauritz (B)	60 500	16 542 134
Hexagon AB (B)	17 000	4 937 407
Hexpol AB (B)	20 000	1 286 312
Husqvarna AB (B)	20 000	1 374 373
I.A.R Systems Group (B)	14 681	2 372 807
Indutrade AB	10 000	1 433 219
Investor AB (B)	40 000	12 073 963
Inwido AB	53 685	4 813 224
Itab Shop Concept AB	67 100	3 116 292
Klövern AB (B)	40 000	440 220
MTM Gruppen	1	1
NCC AB (B)	28 237	4 893 918
Nobina	200 705	6 991 975
Nordax Group AB	124 876	5 514 053
Nordic Waterproofing Holding	29 802	2 170 414
Recipharm (B)	48 109	5 874 338
Saab AB (B)	29 084	6 863 627
Sandvik AB	86 500	7 432 449
SCA (B)	44 750	11 356 120
Scandi Standard AB	189 005	8 910 321
SE Banken AB (A)	175 200	13 864 683
Serneke Group AB	8 591	945 010

Aktier *fortsättning*

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2016-12-31
Skanska AB (B)	70 000	12 284 347
Stora Enso Oyj (R)	117 000	10 139 799
Swedbank (A)	36 000	6 687 201
Svenskt Stål (B)	35 000	802 165
TF Bank	26 444	2 116 108
Tobii	82 500	5 210 312
Tobii BTA1	15 567	809 484
Trelleborg AB (B)	20 000	3 174 963
Volvo AB (B)	155 422	13 655 286
Summa bokfört värde		270 869 210
Marknadsvärde		315 759 817

Fondandelar och liknande

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2016-12-31
Access Capital	27 389	249 952
Adriego Hedge	1 037 331	150 000 000
Alfred Berg Fastighetsfond Norden B	1 831 994	220 607 577
Allianz Europe Equity Growth	11 608	186 859 015
Carnegie Strategifond A	0	452
Carnegie Sverige Fond	140 963	203 562 849
Carnegie Sverige Select	15 653 857	323 003 650
Credit Suisse (Lux) Multialternative Fund IB USD Equity Funds	95 660	100 451 683
Danske Invest Income Relative Value	175 275	180 919 336
Danske Invest SICAV Europe Long-Short Dynamic A SEK HP	1 714 091	201 117 882
DFA Global Real Estate	2 091 646	205 882 918
Dimensional Fund	350 000	288 866 458
Enter Select Pro	59 201	91 940 721
FORT Global UCITS Diversified Fund Cl B	21 313	200 461 500
Förbundsonden	715	137 822
Lindsell Train Global Equity Fund Class B	11 782 424	166 538 693
Mercer Liquid Alternatives Strategies	192 191	200 000 000
Nordea Emerging Stars Equity Fund	266 682	195 375 539
Nuveen Winslow Large Cap Growth USD	1 129 194	200 836 052
ODIN Sverige A	3 083 797	192 690 331
P&N Yield	160 941	174 358 520
Sands Capital Global Fund	2 026 524	154 376 615
Spängler Quality Growth Europe	159 915	155 006 782
Spiltan Aktiefond Stabil	542 540	275 715 583
Thule Real Estate Fund	226 665	250 000 000
Summa bokfört värde		4 318 959 931
Marknadsvärde		5 531 992 815

Övriga andelar

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2016-12-31
Fonus	5 633	5 633
HSB Kiruna	1	1
HSB Stockholm	252	252
Konsum Stockholm	7 587	7 587
LOs försäkrings HB	12	23 520 000
Ludvika byggnadsförening	34	1
OK Dala-Gävleborg	5 443	5 443
Svenska Riksbyggen	2 752	58 002
Summa bokfört värde		23 596 919
Marknadsvärde		23 535 962

Obligationer och andra ränteplaceringar

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2016-12-31
Aktie-Ansvar Avkastningsfond	1 791 000	201 703 755
Arena Idé Kapital AB	100 000 000	100 000 000
Carlsson Norén Macro Fund	1 300 475	144 859 859
Carnegie Corporate Bond	291 753	94 404 095
Evli High Yield B	101 184	150 000 000
Evli Short Corp Bond B	180 880	200 210 472
Nordea Bank	25 000 000	25 000 000
Nordea Bank	50 000 000	50 000 000
Nordea Bank	25 000 000	25 000 000
Nordea Bank Finland	50 000 000	50 000 000
Nordea Bank Finland	100 000 000	100 000 000
Robur Förbundsranterfond	860	90 379
Robur Förbundsranterfond	1 798 065	198 867 168
Robur Förbundsranterfond Kort	4 499 626	473 257 725
Robur Företagsobligationsfond	1 653 115	195 725 460
Robur Ränterfond Flexibel	774 587	202 028 363
SEB Flexibel Obligationsfond	38 567 032	396 173 870
SEB Företagsobligationsfond	9 370 560	105 261 215
SEB High Yield SEK	829 403	150 000 000
SEB Korteräntefond	21 646 885	221 504 861
SEB Obligationsfond SEK	24 414 075	246 908 693
SHB Lux Korteräntefond	4 549 737	651 173 523
SHB Långeräntefond	1 207 361	131 458 463
SHB Ränteavkastningsfond Mega A7	38 350	71 158 539
Swedbank	100 000 000	100 000 000
Summa bokfört värde		4 284 786 440
Marknadsvärde		4 474 887 633

IFMETALL

105 52 Stockholm
08-786 80 00
www.ifmetall.se